

CENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we
Lwowie 4 zł 50 gr.
adostawą do do-
mu i w całej
Polsce przesył-
ką pocztową 4 zł
50 gr., zagranicą
miesięcznie 6
50 gr.

Dla urzędników
państw. i nau-
czycieli miesię-
cznie 3 zł. 50 gr.

KURIER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 18
Telefon redakcji
10.

w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurier
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.

Redaktor naczelny
przyjmuje: od
1-2 w południe.
P. K. O. Nr.
153.215.

Bez ofiar ze strony parlamentaryzmu...

Lwów, 22 lipca.

(ty) Przebieg wtorkowego posiedzenia Sejmu, a w szczególności wynik głosowania przy II-giem czytaniu projektu ustawy o zmianie Konstytucji, daje zupełnie już wyraźny obraz ustosunkowania się klubów sejmowych do Rządu p. Bartla i pozwala na zorientowanie się i ogólną ocenę obecnej sytuacji politycznej.

Naogół stosunek stronnictw do Rządu stanął na platformie rzeczywistości, co podkreślić należy z uznaniem jako pewnego rodzaju ekspiację za czteroletnie grzechy, na jaką zdobywa się u schyłku swego żywota Sejm, który z takim upodobaniem oddawał się zawsze rozpustom partyjnych przetargów i hałaśliwej demagogii. Oby tylko tych podziałów nie trzeba było niebawem cofać, oby nie odczwały się w starym grzeszniku dawne skłonności...

Najwybitniejszym dowodem rzeczowego ustosunkowania się Sejmu do Rządu był wynik i przebieg głosowania nad słynnym artykułem 11-tym, który — wedle brzmienia ustalonego przez komisję konstytucyjną — do art. 44 ustawy konstytucyjnej wprowadzić miał trzy nowe ustępy.

Pierwszy z tych ustępów przyznawał Prezydentowi Rządu prawo wydawania w czasie między dwiema kadencjami sejmowymi dekretów z mocą ustaw we wszystkich sprawach, za wyjątkiem osobno wyszczególnionych.

Ustęp drugi przewidywał, że specjalna ustawa może upoważnić Prezydenta do wydawania dekretów z mocą ustawy w czasie i zakresie, wskazanym przez tę ustawę, za wyjątkiem zmiany Konstytucji.

Wreszcie ustęp trzeci mówił o sposobie wydawania tych rozporządzeń i późniejszego przedkładania ich Sejmowi.

Nad tymi trzema ustępami art. 11 głosowano oddzielnie, a w rezultacie odrzucono pierwszy, natomiast kwalifikowaną większością głosów przyjęto drugi i trzeci.

Ten wynik głosowania świadczy zupełnie wyraźnie, że Sejm, jakkolwiek sprzeciwił się wprowadzeniu na stałe do Konstytucji zmian, mocno uszczuplających władzę parlamentu na rzecz władzy wykonawczej (ustęp pierwszy art. 11), to jednak równocześnie pozostawił uchyloną furtkę specjalnie dla Rządu p. Bartla (ustęp drugi art. 11); aby mu na podstawie tego właśnie ustępu w tekście Konstytucji uchwalić za kilka dni ustawę o pełnomocnictwach! Jak z tego widać, zwyciężyła w Sejmie koncepcja parlamentarua, przy równoczesnym uznaniu

Obstrukcyjne zamiary Senatu.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 21 lipca.

W kołach politycznych zwracają uwagę, jakoby Senat zamierzał w przyszłym tygodniu robić pewne trudności co do uchwały Sejmu w sprawie zmiany Konstytucji i pełnomocnictw przez wysunięcie sze-

regu poprawek, które mogłyby odwlec na kilka tygodni załatwienie ostateczne tych spraw. Pogłoski o takich obstrukcyjnych zamiarach w Senacie, wywołały w tutejszych kołach politycznych oburzenie.

Wykup zastawionego złota.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 21 lipca.

Bank Polski rozpoczął dziś spłatę swego długu, zaciągniętego w Federal Reserve Bank. Dług ten był zabezpieczony złotem, złożonym w Bank of England i wynosił 10 milionów dolarów. Wedle zamiaru kierownictwa Banku zobowiązanie to zostanie spłacone ratami do połowy sierpnia b. r.

Doskonalą stan interesów naszej

instytucji emisyjnej pozwalałby wyprowadzić na natychmiastową spłatę całego długu, zwłaszcza ze względu na wysoki stan zapasu walut, — Bank wybrał jednakże drogę spłacania długu przez każdorazowe uiszczanie na poczet zobowiązania nadwyżek skupu. W ten sposób zwrot długu nie odbije się zupełnie na zapasie walut brutto.

Nowe przesilenie we Francji.

Paryż, 21. 7. (AW.) Wczorajsza Rada gabinetowa obfitowała w burzliwe sceny. Ministrowie De Monzie i Dauriac oświadczyli kilkakrotnie gotowość złożenia teki. Zachodziła nawet możliwość dymisji całego gabinetu. Rząd postanowił jeszcze dziś wieczór, a nie jutro, jak to było projektowane, — stanąć przed parlamentem i przedstawić plan sanacji finansowej. Sytuację gabinetu zaostrza dalszy spadek franka. Dziś wieczorem rozstrzygną się losy gabinetu Herriota.

Paryż, 21. 7. (AW.) Dziś rano odbyło się nadzwyczajne posiedzenie nowego gabinetu, który obradował

nad kwestią albo dymisji ministra skarbu de Monzie, albo ustąpienia całego gabinetu. Nastrój jest pesymistyczny.

RUN NA KASY PAŃSTWOWE.

Paryż, 21. 7. (AW.) Gubernator Banku Narodowego zwrócił uwagę w rozmowie z prezydentem Doumergue na wielkie niebezpieczeństwo przesilenia rządowego i zauważył, że od czasu utworzenia gabinetu przez Herriota, we wszystkich kasach państwowych publiczność domaga się wypłaty bonów skarbowych. Kasy nie są w stanie obsłużyć takiej ilości zgłaszających się.

Upadek gabinetu Herriota.

Paryż, 21. 7. (PAT). Izba deputowanych 290 głosami przeciw 237 odmówiła rządowi zaufania.

Konferencja prem. Bartla z marsz. Trąpczyńskim

Warszawa, 21. 7. (PAT). Dziś o godzinie 12-tej w południe p. premier Bartel odwiedził Marszałka

Trąpczyńskiego, z którym odbył dłuższą konferencję w sprawie zmiany Konstytucji.

tego faktu, że obecna sytuacja polityczna w kraju nosi charakter wyjątkowości i że wyjątkowo muszą być rozszerzone prawa obecnego Rządu, który ma pewne szczególnie rozległe zadania do przeprowadzenia.

Przez zajęcie takiego stanowiska Sejm wyodrębnił ze swych obecnych czynności samo wielkie zagadnienie naprawy Konstytucji, pozostawiając je skromnie i zupełnie słusznie swojemu następcy. Nie są-

dzimy więc, aby z tego powodu Sejm zasłużył miał na gniew Rządu, któremu i tak niebawem przez uchwalenie daleko idących pełnomocnictw nie tylko da dowód zaufania, ale i zupełnie rozwiąże ręce.

Dlatego też wynik głosowania sejmowego nad art. 11-tym uważać należy za sukces Rządu, zdobyty bez ofiar ze strony parlamentaryzmu. — A taki sukces tembardziej zobowiązuje do wielkiej, twórczej, wyteżonej pracy...

MARSZAŁEK PIŁSUDSKI PRZY PRACY.

Warszawa, 21. 7. (AW). Minister spraw wojskowych, Marszałek Piłsudski przyjął wczoraj i odbył dłuższe rozmowy z szefem sztabu generalnego, gen. Piskorem, gen. Góreckim, Berbeckim i pułk. Beckiem.

Słuszne zarządzenie.

(Telefonem od naszego korespond.).
Warszawa, 21 lipca.

Premier Bartel zwiedził wczoraj stajnię reprezentacyjną i garaż Prezydium Rady Ministrów i wydał zarządzenie, mocą którego stajnia reprezentacyjna zostanie zlikwidowana. Stajnia ta obejmowała kilka pojazdów reprezentacyjnych i kilka par koni, oraz odpowiednią ilość służby.

DROŻYZNA W LETNISKACH.

Warszawa, 21. 7. (AW). Równocześnie z ustaleniem się pogody — właściciele mieszkań na letniskach podnieśli bardzo znacznie ceny mieszkań oraz artykułów pierwszej potrzeby.

SKUTKI STRAJKU W ANGLII.

Londyn, 21. 7. (AW.) W Anglii ustała produkcja żelaza z powodu braku węgla. 147 wielkich pieców jest nieczynnych. Wczoraj zgaszono ostatnie wielkie piece.

Notowania giełdowe.

Dolary w obrotach prywatnych w Warszawie 9.09; we Lwowie 9.10.

Zurich urzędowy. Warszawa 55.40; N. Jork 5.16 i pół; Londyn 25.12 i siedm ósmych; Paryż 11.10; Wiedeń 73.00; Praga 15.30; Włochy 16.85; Belgia 11.65; Budapeszt 0.72.30; Sofia 3.77 i jedna czwarta; Holandia 207.75; Oslo 113.35; Kopenhaga 136.45; Sztokholm 138.41 i jedna czwarta; Hiszpania 81.15; Bukareszt 2.31 i jedna czwarta; Berlin 122.95; Belgrad 9.12.

Pogielda nowojorska. Warszawa 10.00 — 11.00; Londyn 4.86 i pół; Paryż 1.97; Wiedeń 14 i jedna ósma; Praga 2.96 i jedna czwarta; Włochy 3.17 i pół; Belgia 2.17 i pół; Budapeszt 0.14 i jedna ósma; Szwajcaria 19.36; Sofia 0.72; Holandia 40.24; Oslo 21.95; Kopenhaga 26.50; Sztokholm 26.80; Hiszpania 15.72; Bukareszt 0.45; Berlin 23.81; Belgrad 1.77.

DOLAR W WARSZAWIE.

(Telefonem od nasz. koresp.)

Warszawa, 21 lipca.

Sytuacja na czarnym giełdzie kształtuje się dla dolara wybitnie zniżkowo. Przy dłużym zaofiarowaniu obracano dolarem po kursie 9.07. Bank Polski obniżył oficjalny kurs dolara do poziomu 9.10 za waluty i 9.15 za dewizy. Na rynku akcyjnym utrzymuje się tendencja zwyżkowa.

Kino PALACE Legjonów 3.	Dziś atrakcyjna premiera!	Szlagier!
	„Mezajans“ (Graustark)	
	Najnowsze arcydzieło reżyserji Dymitra Buchowieckiego Film równy słynnemu Koenigsmarkowi. Wspaniały romans współczesny w 8 aktach. — Ponadto farsa w 2 aktach p. t. „Ja chcę do domu“.	
		2351

Polska nie ma o co wojny prowadzić.

Ekspozycja min. Zaleskiego.

Warszawa, 21. 7. (PAT). Na posiedzeniu sejmowej komisji spraw zagranicznych w dniu 21 b. m., p. minister spraw zagranicznych, August Zaleski, wygłosił obszerną ekspozycję, w której powiedział m. i.:

Cała Europa powojenna przechodzi dotychczas jeszcze głęboki kryzys materialny i moralny. Potrzebuje ona zatem całego pokoju i to nie tylko pokoju faktycznego, ale pokoju w zamierzeniach i przewidywaniach, a więc nastroju, któryby pozwolił na nawiazanie rozerwanych przez wojnę międzynarodowych nici, na wznowienie przerwanych przez wojnę normalnego obrotu towarów, na zmartwychwstanie wzajemnego zaufania i na współpracę w interesującym wszystkich duchu pokojowej rekonstrukcji ekonomicznej i finansowej.

Jeżeli jednak które z państw europejskich bardziej, niż inne, do pokoju dąży i pokoju wymaga, jest Niemcy. Praca wewnętrzna, która nas jeszcze oczekuje, jest tak olbrzymią, że aby jej sprostać — musimy wszelkich możliwych dokładać wysiłków dla

utrzymania pokoju.

Pragnę podkreślić to z całą stanowczością i z całą wyrazistością.

Alarmy wojenne,

dotyczące Polski, lansowane — być mogą jedynie przez wrogów naszego narodu i naszej państwowości i przed ich powtarzaniem przestrzegamy z całą stanowczością naszą politykę i prasę.

POLSKA NIE MA O CO WOJNY PROWADZIĆ

i nie chcemy ani jednej pędzi cudzej ziemi, tak, jak nie oddamy żadnej pędzi naszej.

W duchu pokoju pracowaliśmy dotąd i pracujemy nadal w Lidze Narodów, którą uważam za początek wielkiej instytucji, dążącej do regulowania stosunków międzynarodowych na zasadach prawa i sprawiedliwości.

Z tego punktu widzenia traktuje Polska konieczność zdobycia dla siebie gwarancji stałej współpracy w Lidze Narodów. Geograficzne położenie Polski, obszar, zajmowany przez nią, oraz ilość ludności, jak i jej znaczenie w całokształcie ekonomicznych stosunków europejskich — wyznaczały Polsce doniosłą rolę w polityce światowej, tak, że nie można wprost wyobrazić sobie możliwości rozwiązania zagadnienia pacyfikacji świata bez czynnego i trwałego udziału Polski. Jedynie zapewnienie Polsce

STAŁEJ WSPÓŁPRACY W RADZIE LIGI NARODÓW

pozwoli Lidze Narodów odegrać należycie tę rolę, do jakiej jest powołana w myśl naczynych zasad państwa.

Poddawszy szczegółowej analizie stosunek Polski do zaprzyjaźnionych mocarstw, omówił minister Zaleski problem konfliktu gospodarczego z

Niemcami i podniósł, że spłot interesów, łączących Polskę z Niemcami, wymaga dla dobra obu państw, aby między tymi krajami istniała

trwała pokojowa współpraca.

Jeżeli chodzi o stosunki nasze z S. S. R. R. to stwierdzić należy z zadowoleniem, że oba sąsiadujące z sobą państwa, których ustroj pod względem społecznym, gospodarczym i politycznym różni się tak zasadniczo, potrafiły już od jakiegoś czasu rozwiązać między sobą stosunki poprawne, wchodzące na coraz to realniejsze tory sąsiedzkiej współpracy i zadające kłam wrogiej nam propagandzie.

Uważam, że jednym z głównych obowiązków ministra spraw zagra-

OFIARA OBOWIAZKU.

Warszawa, 21. 7. (AW). Na stacji Nieborów koło Skierniewic wpadł pod koła parowozu zawiadowca stacji, Szymański. Przewieziony do szpitala — zmarł.

Ułatwienia w uzyskaniu stopnia doktora praw.

Lwów, 22 lipca.
Studentzi wydziałów prawniczych we Lwowie i Krakowie, którzy uzyskują stopnie magistra prawa do r. 1927 włącznie — będą mogli według uchwalonej przez Sejm noweli do ustawy o szkołach akademickich — ubiegać się o stopień doktora według dawnych przepisów przez złożenie rygorozów ustnych — lecz tylko do końca r. 1928.

POSEŁ MORACZEWSKI UPATRZONY NA PREZESA N. I. K. P.?

Warszawa, 21. 7. (AW). Pojawili się nowe kandydatury na stanowisko prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa. Wczoraj wymieniano nazwisko posła Jędrzeja Moraczewskiego.

PERSONALIA.

Warszawa, 21. 7. (AW). Na stanowisko wiceprezesa P. K. O. został powołany p. Tadeusz Michalski, — dotychczasowy naczelnik wydziału osobowego. Nowy wiceprezes objął urządowanie w dniu wczorajszym.

WALKA Z KŁĘSKĄ WYLEWÓW WISŁY.

Warszawa, 21. 7. (AW). Celem zabezpieczenia okolic Warszawy przed wylewem Wisły, w dniu 1 sierpnia b. r. rozpoczyna się prace nad budową wału ochronnego na Pelcowiznie. Wał będzie miał długość 5 kilometrów, wysokość 8 metrów.

Życzliwe przyjęcie w Sejmie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 21 lipca.

Ekspozycja min. Zaleskiego, wypowiedziana w tonie spokojnym, dała wyczerpujący obraz naszej sytuacji międzynarodowej i uwypukliło należycie bezwzględna dążność Rządu do utrzymania stosunków pokojowych z wszystkimi bez wyjątku sąsiadami naszymi, a przez to do utrzymania pokoju w Europie.

P. minister Zaleski, nie siląc się na efektowne porównania i dygresje — dał szczegółowy przegląd tego, co Polska w dziedzinie polityki zagranicznej uczyniła, uwzględniając szczególnie międzynarodową politykę gospodarczą Polski.

W Sejmie przyjęto przemówienie min. Zaleskiego bardzo życzliwie, a w tutejszym korpusie dyplomatycznym znalazło ono żywy oddźwięk, zwłaszcza, że min. Zaleski podkreślił, że w dziedzinie polityki pokojowej jest

niezmiennie jest czuwanie nad rozwojem naszego handlu zagranicznego. Nasze placówki zagraniczne, tak dyplomatyczne, jak i konsularne, mają w tym względzie wyraźne wskazówki. Praca tych urzędów idzie w tym kierunku, by zyskać dla eksportu naszych towarów korzystne rynki zbytu, a zarazem stworzyć bezpośredni kontakt ze źródłem importowanych do Polski surowców oraz niezbędnych wyrobów przemysłowych. Nasz bilans handlowy stał się od blisko roku wybitnie aktywny. Ta szczęśliwa okoliczność, która zaczyna już wydawać pożądane owoce w naszym położeniu finansowym, nie powinna wszakże usłodzić naszej energii, osłabić dalszych wysiłków.

ZGODNY W POGLĄDACH Z MARSZALKIEM PIŁSUDSKIM.

W porozumieniu z Marsz. Piłsudskim, Rząd zamierza wkrótce skasować instytucję attache wojskowych przy większości naszych placówek zagranicznych. P. minister zwrócił się w silnych słowach przeciw wrogiej Polsce propagandzie, — jakoby Polska żywiła wrogi zamiary wobec jakiegokolwiek sąsiada.

W kołach politycznych zwracają uwagę na stanowczość, z jaką min. Zaleski podniósł, że

Polska musi zdobyć dla siebie stałe miejsce w Radzie Ligi Narodów.

Dyskusja nad ekspozycją min. Zaleskiego odbędzie się na najbliższym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych, która zostanie zwołana po uchwaleniu przez Sejm ustawy o zmianie Konstytucji i o pełnomocnictwach.

Z prasy ruskiej.

O więźniów politycznych. — Przypomnienie endeckiej walki z Żeromskim. — Ruscy Sokoli a złot w Pradze. — Co mówi „Wpered“?

Lwów, 22 lipca.

W artykule o amnestji dla więźniów politycznych, w znacznej części poobcinnanym ołówkiem cenzora, pisze „Dilo“: „Był w Polsce wielki i kulturalny umysł, Żeromski, co oburzał się, a nawet protestował przeciw wszelkiej przemocy w Polsce, co pokazywał odrodzoną Ojczyznę w krzywym zwierciadle, co pletłował jej wielkie błędy nawet w swych utworach. I co z tego? Przeciwnie duchowemu olbrzymowi, przeciw jego czystym i wysokim intencjom, mieli odwagę protestować nawet nieznacznymi niespostrzeżeniami i niczem niewybłnisi polscy Politycy, którzy mieli za to zamroczoną szowinizmem i manią polskiego możnowładztwa duszę i serce. Każdy przeciwny wszechpolski pigmej i ladaco („holodranec“) miał prawo bezkar-

nie przejechać się po czystym imieniu tego pisarza“.

Lwowski „Sokół-Bat'ko“ — jak donosi „Dilo“, obraził się na Czechów za pominięcie go, a raczej zbyt późne i nieformalne zaproszenie na wszechsłowiański zlot Sokolów w Pradze. Przypomnianno sobie o ukraińskich Sokolach dopiero wtedy, kiedy „wszechsłowiańskość“ zlotu, wskutek nieobecności Polaków i niepewnego udziału Bułgarów była zagrożona. Na zlocie znaleźli się podobno przedstawiciele wszelkich suwerennych narodów, ale najmniej było Słowian. Wśród reprezentantów politycznych zalegających się myśl założenia związku sokolego narodów podległych.

Organ ruskich socjalistów, który przez kilka lat wychodził jako tygodnik p. t. „Wpered“ i został za-

mniknuty przez władze polskie — zaczął obecnie ponownie wychodzić p. t. „Wpered“, jako miesięcznik. W II. numerze zamieściło pismo swe polityczne i społeczne „credo“, w którym określa swój stosunek do innych partji ruskich, oraz do P. P. S. „Stoiemy na stanowisku klasowym — oświadczają organ ukraińskich socjalistów proletariatu. — Sądźmy, że tylko na podstawach interesów klasowych oparta polityczna organizacja może być zdrowa, celowa i rozumna. Wszelka ponadklasowa organizacja polityczna, jest albo bezładnym zbiegowiskiem ludzi, z których jeden ciągnie do lasa, a drugi do biesa, albo świadomym oszustwem partyjnych prowodyrów, którzy krzykiem ponadklasowości chcą zwabić nieświadome masy na służbę drobnemu mieszczaństwu. Taką „ponadklasową“ partją jest nasze „Undo“ (Ukr. Nar. - Dem. Objednanie, którego organem jest „Dilo“), z t. zw. „Narodnym Komiteciem“. „Undo“ zastępuje interesy ukraińskiego drobnomieszczaństwa i popstwa, mianując te interesy ogólnonarodowymi.

Zapewnia jednak „Wpered“ o możliwości porozumienia ukraińskich socjalistów z innymi partjami w walce o dobrą szkołę, o ukraiński język w sądach, urzędach i życiu publicznym. Poza tem chcą utrzymać wspólny front z międzynarodowym proletariatem w walce z burżuazją. „Tylko i tu musimy uważać — zastrzeżenie się — czy dana organizacja robotnicza rzeczywiście stoi na klasowym stanowisku proletariackim, czy jest naprawdę socjalistyczna, czy może socjal - patriotyczna i socjal - ugodowa jak n. p. P. P. S. Jasne, że z takimi niby socjalistycznymi partjami, wspólnego frontu tworzyć nie możemy!“

Pod znakiem czasu.

CO WOLNO, A CZEGO NIE WOLNO?

Lwów, 22 lipca.

Magazyny i sklepy nasze przepelnione są nadal, jak i dawniej były, zagranicznym towarem. Mimo zakazu sprowadzania obcych wyrobów, można z łatwością dostać w handlu francuskie perfumy, czeskie rękawiczki, włoskie kapelusze, wiedeńską bieliznę — i czego kto żąda. Nawet skoro kto szuka towaru krajowego, nie może opędzić się wyrobem zagranicznym, które kupcy skwapliwie mu oferują.

Natomiast nie można u nas dostać artykułów, których dowóz jest tak nieznaczny, że nie może szkodzić naszej walucie, a które niczem zastąpione być nie mogą. Chorzy, którzy lekarze zapisali specjalne środki, wyrabiane zagranicą, odczuwają tego rodzaju brak bardzo dotkliwie. Wzbroniony jest n. p. import „insuliny”, jedynego środka przeciw cukrzycy, wyrabianego w Anglii. Mamy wprawdzie podobny wytwór warszawski, ale ten nie jest skuteczny.

Czy nie byłoby lepiej poprzestać na krajowych kosmetykach, atramentach i materiałach, a dać chorym oryginalne lekarstwa zagraniczne, jeśli ich potrzebują?

(m.)

Międzynarodowy konkurs muzyczny w Warszawie.

Warszawa. (Tel. wł.) Wyższa szkoła muzyczna im. Chopina organizuje międzynarodowy konkurs pianistów im. Chopina.

Konkurs odbędzie się w Warszawie i rozpocznie się 15 października b. r. t. j. w czasie, w którym nastąpi prawdopodobnie odsłonięcie pomnika Chopina. W konkursie będą mogli brać udział młodzi pianiści obojga płci bez różnicy narodowości. Polegać on będzie na odegraniu szeregu kompozycji Chopina według ułożonego z góry planu. Wyznaczono 3 nagrody: 4.000, 2.000 i 1.000 zł.

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Doskonałe perspektywy eksportu polskiego na rynku tureckim.

Warszawa. (Tel. wł.)

Za 6 miesięcy, licząc od dnia rozpoczęcia budowy składów na stacjach kolei Bagdadzko - Anatolijskiej, zostanie ukończona budowa ich, poczem rozpocznie się masowy eksport polskich maszyn i narzędzi rolniczych do Turcji. Kraj ten wedle ostatnich obliczeń może zakupywać rocznie maszyn rolniczych na sumę około 800.000 dol. z czego co najmniej połowę przy należytej organizacji i

niezbędnych środkach obrotowych mógłby pokryć przemysł polski. Dla należytego zorientowania się w stosunkach tureckich, trzeba uwzględnić fakt, że rząd turecki stara się usunąć od wpływów na kształtowanie się stosunków handlowych w Turcji te kraje, które dawniej korzystały z praw wyjątkowych i nadużywały swych wpływów politycznych.

Pogłoski o wielkiej pożyczce dla Polski.

Warszawa. (Tel. wł.)

Hajnt z d. 18. b. m. twierdzi, że rząd polski wznowił starania o uzyskanie większej pożyczki zagranicznej.

Członek misji dr. Kemmerera, Broderick jest jednym z najwybitniejszych finansistów amerykańskich i wiceprezesem Bank of Commerce. Jego pobyt w Polsce ma być w związku z możliwością uzyskania przez rząd pożyczki w wysokości 150 milionów dolarów. P. Broderick, badający bankowość w Polsce, jest dobrego zdania o przy-

szłości gospodarki finansowej w Polsce.

Według tegoż dziennika rozpoczął rząd rokowania o pożyczkę w wysokości 15 milionów dolarów dla rolnictwa, którą ma udzielić konsorcjum Harrimana.

Realną wartość mają według informacji Hajnta rokowania z dużą grupą finansistów duńskich o pożyczkę 25 milionów dolarów, która ma być użyta specjalnie na finansowanie tegorocznego urodzaju oraz na udzielenie pożyczek pod zastaw towarów.

Redaktor Steed o pożyczce angielskiej dla Polski.

Warszawa. (Tel. wł.)

W obszernym wywiadzie, udzielonym Momentowi z 18. b. m. stwierdził redaktor Steed, że kapitał angielski jest skłonny do współpracy z Polską, co jednak nie może nosić charakteru trwałego. Kapitałiści angielscy mogą się zainteresować tym lub owym momentem gospodarczym, niema jednak mowy o dużej pożyczce angielskiej. Anglia może dać pożyczkę tylko na określony cel produktywny.

W obecnej chwili pożyczka taka stałaby się tylko bezpożytecznym długiem zagranicznym Polski. Zresztą Anglia posiada obecnie niewiele pieniędzy dla zagranicy. Zadaniem

kapitałistów angielskich jest rozwój i uzdrowienie sytuacji gospodarczej kontynentu europejskiego, co da się osiągnąć przez faktyczne zrównoważenie budżetów państwowych przez zainteresowane kraje oraz przez wprowadzenie reformy walutowej, wykluczającej wszelką inflację ze strony banków emisyjnych.

Te warunki postawili kapitałiści angielscy nawet Francji. „Chcemy po moc uzdrowieniu życia gospodarczego i stworzeniu zdrowych i normalnych stosunków gospodarczych, nie zamierzamy jednak przyczynić się do roztrwonięcia naszych pieniędzy”.

Z TEATRU.

„Bitwa pod Waterloo” w Teatrze Wielkim.

Lwów, 22 lipca.

Warto pójść na tę sztukę, jeżeli kto chce mało myśleć, a dowoli się uśmieć — ale absolutnie nie warto wiele pisać o niej. Nazwany szumnie komedią utwór Lengyela jest właściwie tylko udaną farsą o typowo amerykańskim pokroju, zarówno ze względu na temat, jak i na specjalny rodzaj humoru, daleki od pikanterji, a naszpikowany komizmem sytuacyjnym.

Osią, dookoła której obraca się cała akcja — jest „business”. Sek w tem, że zły „business”, na jaki puścił się w tajemnicy przed żoną mister Green, żyd przernobiony na Amerykanina, który wszelako niczego się w kraju dolarów nie nauczył — staje się złotym interesem. Sfabrykowany przez niego film napoleoński istotnie pomógł w dziesięcioprocentowy jego skromny mająteczek — ale dopiero wtedy, kiedy okazał się parodią zarówno historii, jak sztuki filmowej. Środowisko, w jakie wprowadza nas autor — wytwórnia filmów — jeszcze u nas, zwłaszcza na scenie, nie zbanalizowane, wnosi pewną nowość i podnieca zainteresowanie.

Artyści z doskonałym Fertnerem w roli Greena na czele stworzyli szereg typów, dzięki którym sztuka zyskała na żywości, jakkolwiek zdaliby się cokolwiek szybsze tempo. Godzi się wymienić zwłaszcza pp. Dobrzańskiego, Szczepną, Miłskiego, Zabielskiego. Debiutant p. Brochewicz zaprezentował się dobrze, chociaż mało indywidualnie.

M. H.

PODRÓŻ KRÓLA RUMUŃSKIEGO. DO PARYŻA.

Bukareszt. (Tel. wł.)

Król Ferdynand zamierza w najbliższym czasie przybyć incognito do Paryża. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że celem tej podróży jest przywrócenie dawnych stosunków z następcą tronu, ks. Karolem.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 23. 7. 26.

EDGAR ALLAN POE.

Z cyklu: „O miłości”.

BERENIKA.

Przełożyła Olga Billńska.

(Dokończenie).

Potem zwała się moja monomanią z całą potęgą na mnie, a ja próbując bronić się przeciw tej niewytłumaczanej, zniewalającej mocy. Wszelkie przedmioty i wypadki wprost odpadały od moich myśli, które były wciąż przy tych zębach. Jakieś obłąkane pragnienie wiązało mnie z innymi. Świat cały zniknął, żył tylko jeden obraz. One, one to niepodzielnie były dostępne oczom mej duszy — i one to w swojej wypowiedzialnej indywidualności, stały się jedyną myślą mego ducha. Studiowałem ich charakter. Patrzyłem na nie z rozmaitych stron i pod rozmaitem światłem zabawałem się pojedynczymi ich własnościami. Zagłębiałem się w ich zgodnościach i odstępach, jakie one w swoim układzie tworzyły. Wzdrzygałem się obdarzając je w

myślach zdolnościami zmysłowych odczuć, i chociaż nie wangi podpierały, przypisywałem im jakiś duchowy wyraz. O panie de Salle powiedziałano raz słusznie, że każdy jej krok uczuciem był, o Berenice przekonany mówiłem, że każdy jej zab idea był. Idee! — ah! czyż nie była to idiotyczna myśl, która miała mnie pognębić? Idee — zaprawdę to one były, dla których tak szalenie pragnąłem owe zęby! I czułem, że tylko posiadanie ich przyniesie mi upragniony spokój, a z nim powróci i rozsądek mój.

I przeszedł tak wieczór — i noc przyszła, zatrzymała się — odeszła — i znowu szary mrok zwiastował wieczór — potem mgły drugiej nocy otoczyły mnie — a ja siedziałem jeszcze ciągle bez ruchu w mym samotnym pokoju — wgłębiony w to moje zapatrzenie się — we widmo zębów, które w żywej i strasznej wyrazistości — w tym światłociemności przepływa- jącym przez pokój — ukazywały mi swą przerażającą moc.

Wtem wpadł w moje opętanie wizje krzyk potęgi grozy i przerażenia; a po chwili usłyszałem

wrzawę niepokojących głosów, przepojonych jękami bólu. Podniosłem się z mego fotelu, a skoro otworzyłem drzwi do przedpokoju ujrzałem tam służącą, którą przez bzy wyjąkała, że Berenika już niema. Rano ją powalił napad epilepsji i teraz z nastaniem nocy grób już czekał na swoją mieszkankę, i wszystkie przygotowania do pogrzebu zostały ukończone.

*

Powróciłem znowu do biblioteki — i znowu osamotniony siedziałem tam daleko. Zdawało mi się, że obudziłem się z jakowegoś podniecającego, zawrotnego snu. Wiedziałem, że teraz jest północ i to wiedziałem dokładnie, że w zachodu słoneczny czas pochowano Berenikę. Lecz o następnych mrocznych godzinach nie miałem dokładnego i jasnego wspomnienia. A jednak myślałem o nich pełen grozy — tak grozy, a było to tem okropniejsze albowiem nie mogłem tych przejść powiązać ze sobą. Była to w zapiskach życia mego najstraszniejsza kartka cała zabazgrzana ciemnymi, straszliwymi wprost niepojętymi wspomnieniami. Starłem się je odcyfrować — niemożliwe —

a równocześnie jak zjawia jakiegoś przebrzmiałego wołania, drżał w mych uszach ostry i przenikliwy krzyk kobiecego głosu. A więc popełniłem coś — i cóż to było? Powtarzam głośno to zapytanie, a cichuteńkie echo w pokoju powtarza — „Cóż to było?”

Na stoliku płonęła lampa. W pobliżu niej leżało małe pudełeczko. Nie odznaczało się niczem szczególnem, widziałem je tyle razy, wszakżeś było własnością naszego domowego lekarza; lecz jakim niepojętym sposobem dostało się na mój stolik i dlaczego to drze na jego widok? Na to pytanie nie znalazłem absolutnie odpowiedzi. Wkońcu spojrzenia moje padły na otwartą książkę, oświetloną przez krag lampy. W niej wyczytałem to podkreślone zdanie; dziwne, a przecież tak proste słowa poety Ebn Zaiata: „Marwali mi towarzysze, że jeślibym odwiedził grób przyjaciółki, troski moje zmniejszyłyby się nieco”. — Dlaczegoż, więc uczułem lód w sercu czytając ten werset, dlaczego zaśkręcała krew w moich żyłach?

Lekko zapukano do drzwi i wszedł na palcach błady jak śmierć

Skrzynka na listy.

Drogie kąpiele błotne we Lwowie.

Lwów, 22 lipca.

Wskutek obecnych upałów mieszkańcy Lwowa cierpią dotkliwie.

Rzekł we Lwowie niema. — są jednak dwa stawy, ale pozał się Boże, tak brudne, że można chyba w nich kąpać się kąpielami błotnymi. Mimo to zarząd stawu „Switez”, ma czelność pobierać za godzinę pójścia po błocie 50 gr., podczas gdy n. t. w roku ubiegłym opłata wynosiła 20 gr. za dowolny czas.

Zarząd „Switezi” chce widocznie wykorzystać koniunkturę, bardzo

mało ludzi bowiem wyjeżdża obecnie na letniska.

Urząd walki z flotą wziętem sprawą tą zająć się — wody bowiem nie doprowadza się z zagranicy, nie płaci się więc za nią dolarami, nie opłaca się również cła i t. p.

Poza tem zarząd „Switezi” wziętem trochę więcej dbać o wygodę publiczności, nie godzi się bowiem szukać jej przez wyczekiwane godzinami na kabine i słuchanie impertynencji od portjera i t. p.

Urzędnik.

—XOX—

Kapitan, zabójca szofera, przed sądem.

Warszawa. (Tel. wł.).

W okręgowym sądzie wojskowym w Warszawie, rozpoczęła się wczoraj rozprawa, przeciw kapitanowi-łotnikowi Pawlikowskiemu, oskarżonemu o zbrodnię zabójstwa, dokonanego w 10 Komisarjacie P. P. na osobie Henryka Stróżyka, właściciela taksówki.

W dniu 30 czerwca r. b. ś. p. Henryk Stróżyk, jako szofer (tymczasowy) samochodu, jechał z inż. Oskarem Redingerem i jego żoną Miną Redinger, z przystani obok mostu Kierbedzia do domu pp. Redingerów. (Warecka 15).

Na rogu Wareckiej i Nowego Świata, przechodził oskarżony, kapitan Pawlikowski w towarzystwie kapitanowej Konarskiej, i zaczął krzyknąć na ś. p. Stróżyka i znieważać go obelżywymi słowami, zaś towarzyszący mu kapitan Konarski wskoczył do auta i uderzył szofera w twarz.

Po różnych jeszcze przykrych dla szofera scenach i uderzeniu go w twarz — całe towarzystwo znalazło się w komisarjacie 10-tym P. P.

I tu zaszła rzecz znamienita: gdy pokrzywdzony szofer zaczął dyktować do protokołu szczegóły zajścia, Pawlikowski, (który był w ubraniu cywilnem) uderzył Stróżyka w twarz i nazwał go łobuzem.

— Sam pan łobuz — odrzekł szofer.

służący. Spojrzeli na niego pełne obłąkańczego wstępu i mówili do mnie drżącym, przytłumionym głosem. Cóż mi sprawił? Słyszałem kilka oderwanych zdań. Mówił o jakimś dziłku krzyku przedzierając się poprzez milczenie nocy — tak że zbiegła się cała służba i polecili w kierunku głosu — a potem stał się jego głos nieprzyjemnym kiedy mówił o bezczeszczeniu grobu, o pewnym ciełe wyrwanem z trumny, które jeszcze oddychało — jeszcze pulsowało — jeszcze żyło!

Wskazał na me odzienie; było ziemią powalane, zbryzgane krwią. Nie rzekłem ani słowa. On ujął delikatnie dłoń moją: nosiła świeże ślady podrapań paznokciami. Zwrócił moją uwagę na przedmiot oparty o ścianę: łopata. Z przenikliwym krzykiem porwałem ze stołu pudełko. Nie dało się otworzyć i wyszłiznęło się z mych drżących dłoni na posadzkę, by się tam rozbić. A z wnętrza potoczyły się chrzęszczące dentystyczne instrumenty i trzydzieściodwa małych, o polysku słoniowej kości, przedmiotów, rozsypało się wokół.

—OO—

W momencie oka oskarżony Pawlikowski wyciągnął z kieszeni rewolwer i wystrzelił w pierś Stróżyka, kładąc go na miejscu trupa.

Oskarżony do winy przyznaje się i zeznaje, że w dniu krytycznym był przewrażliwiony nadmierną ilością wypitego alkoholu, wobec tego silniej reagował na wszystko.

Tragiczną scenę w Komisarjacie przedstawia oskarżony kapitan Pawlikowski w ten sposób:

W chwili gdy szofer pociął składać zeznania, nastąpiło u mnie wyładowanie nerwowe, gdyż czułem, że on jest przyczyną wszystkiego, i że mógł mnie przejechać.

Coś mu wtedy krzyknąłem, on mi odpowiedział, ja się zamachnąłem, ale go nie dosięgnąłem; szofer do mnie krzyknął: „ach ty łobuzie” i przychylił się do mnie. Kiedy on mi to powiedział, wyjąłem instynktownie rewolwer i strzeliłem błyskawicznie.

Stałem wówczas w odległości 2—3 metrów od Stróżyka; strzeliłem wprawdzie w niego, ale nie miałem zamiaru go ani zabić, ani ranić; była to odruchowa reakcja za obrazę.

Przesłuchano następnie część świadków zajścia, którzy zeznają dla oskarżonego obciążająco, oraz znawców psychiatrów.

Obrota wystąpiła z wnioskiem o skierowanie sprawy do śledztwa dodatkowego i oddanie kapitana Pawlikowskiego pod obserwację psychiatryczną.

Sąd przed wydaniem uchwały, postanowił wyczerpać Postępowanie dowodowe.

ODROCZENIE ROZPRAWY.

Warszawa, 21 lipca.

W sprawie kapitana Pawlikowskiego zaszedł dziś sensacyjny zwrot. Rozprawa została odroczone, celem zbadania poczytalności oskarżonego.

30 OFIAR KĄPIELI W GDAŃSKU.

Gdańsk, 21. 7. (PAT.) W sezonie bieżącym utonęło dotąd w gdańskich kąpielach morskich 30 osób. Powodem tych wypadków była w przeważnej części nieostrożność kąpielących się.

—OO—

BURZLIWE DEMONSTRACJE WE WIEDNIU.

Wiedeń, 21. 7. (AW.) Republikański związek byłych kombatanów i ofiar wojny, urządził dziś pochód przez ulice miasta. W pewnym momencie wynikło starcie z policją, która aresztowała szereg demonstrantów.

—OO—

Katastrofa starogardzka przed sądem rozjemczym w Gdańsku.

Warszawa. (Tel. wł.).

Przed Sądem Rozjemczym w Gdańsku rozpoczęło się dnia 29 b. m. rozprawa, mająca orzec ostatecznie o przyczynie wypadku kolejowego pod Starogardem w nocy z 30 kwietnia na 1 maja 1926 r. Rozprawę poprzedził szereg posiedzeń Sądu dla dostarczenia dowodów obu stron, dwie wizje lokalne, przesłuchanie świadków i wypowiedzenie się rzeczoznawców technicznych, wezwanych przez Sąd.

Rzecznikiem sprawy ze strony polskiej jest radca Prokuratury Jenerałnej, p. Włodz. Moderow. Sąd powołał do rozprawy jako swoich rzeczoznawców technicznych profesorów Politechniki inż. dra Wasil. tyńskiego z Warszawy i inż. Zipse- ra ze Lwowa ze strony polskiej, dwóch inżynierów ze strony niemieckiej i dyrektora kolei holenderskich inż. Geestermanna, jako rzeczoznawcę państwa neutralnego. Rozprawa potrwa parę dni.

—XOX—

Błyskawice kuliste.

Lwów, 22 lipca.

Bardzo rzadkiem i dotąd niezbadanym zjawiskiem są błyskawice kuliste. Pojawiają się one przeważnie po burzy, częściej w zimie, w formie kuli lub też gruszy ognistej, i są podobne jak zwykła błyskawica wyładowaniem elektryczności. Kula taka średnicy 10 do 20 cm. otoczona jest zwykle niebieskawym polem o rozpryskujących się brzegach, które jednakże nieraz są ostro zarysowane. Czas trwania błyskawicy kulistej jest bardzo rozmaity, waha się pomiędzy ułamkiem sekundy i kilkunastu minutami. Pojawieniu się tej towarzyszą hałaśliwe syczenia albo mniej lub więcej głośnie szelesty i szmery powietrzne. Po zagaśnięciu pozostaje gaz o kolorze białym, niebieskim lub też żółtym, wydającym ostrą woń. Pojawienie się błyskawicy kulistej następuje w najróżnorodniejszy sposób. Występuje ona albo z chmury, może jednakże pojawić się również swobodnie w powietrzu, lub wreszcie osadzić się na jakimś przedmiocie. Nieraz wyprzedza ją bezpośrednio zwykła błyskawica.

—XOX—

Zamknięcie fabryki w Żyrardowie.

Warszawa. (Tel. wł.).

Dyrekcja fabryki „Żyrardów” wywołała pracę wszystkim (5.000) robotnikom od 2 sierpnia br. Dyrekcja czasowe zamknięcie fabryki tłumaczy wymogami technicznymi

przy reorganizacji. Władze bezpieczeństwa obawiają się komplikacji. Pertraktacje robotników z zarządem fabryki celem niedopuszczenia do zwolnienia robotników nie odniosły skutku.

Napad dziennikarza na członka ambasady polskiej w Paryżu.

Paryż, 21. 7. (PAT.) Dziś rano, na jednego z sekretarzy ambasady polskiej, został w lokalu ambasady dokonany zamach przez Kazimierza Smogorzewskiego, tułuskiego korespondenta pism polskich. Przyczyna napadu była zemsta, za zdezautowanie Smogorzewskiego wobec mie-

dzynarodowej federacji byłych kombatanów przez zarząd byłych wojskowych polskich we Francji, do którego należy wspomniany sekretarz. Ambasada interwenjowała u władz francuskich w sprawie wydalenia Smogorzewskiego z granic Francji.

Akcyjny Bank Hipoteczny

zamierza przystąpić do wznowienia czynności w swym dziale długoterminowego kredytu hipotecznego, który przez szereg lat nie był czynny, wobec warunków emisji listów zastawnych nie sprzyjających.

Nie mogąc liczyć na razie na zbyt listów zastawnych na krajową walutę opiewających ani w kraju ani zagranicą, postanowił Bank Hipoteczny udzielać pożyczek na hipotekę nieruchomości na razie tylko w listach hipotecznych, opiewających na dolary, a listy te oprocentowane po 8 od sta, powinnym jako korzystna lokata przy przystępnym kursie nabycia znaleźć zainteresowanie w sferach kapitalistycznych.

Pierwszy ten krok, jaki Bank Hipoteczny uczynić zamierza do wskazania martwego obecnie długoterminowego kredytu jest bardzo na czasie. Pożądany on będzie niewątpliwie dla właścicieli tak posiadłości ziemskich jak i realności miejskich, potrzebujących dogodnego kredytu, który dotychczas był prawie nieosiągalny, a przynajmniej kosztowny i uciążliwy. Spodziewać się należy, że krok ten wywrze dodatni wpływ także na stosunki społeczne, gdyż robiąc przełom w dotychczasowym zastoiu ruchu budowlanego, przyczyni się do złagodzenia bezrobocia i ulży trapiącej nas klęsce grodu mieszkaniowego.

„Wiosenny” konkurs

„KURJERA LWOWSKIEGO”

ogłoszony w maju br.

na najpiękniej ozdobione kwiatami balkony
lub okna

zbliża się do rozstrzygnięcia.

Wiele zgłoszeń kompetujących o udział w konkursie posiadaczy ozdobionych okien i balkonów już wpłynęło.

Ostateczny termin nadsyłania zgłoszeń oznaczamy

do końca lipca b. r.

Poczem podamy zgłoszenia do wiadomości Czytelników, którzy

drogą plebiscytu rozstrzygną o przyznaniu nagród.

Do udziału w konkursie uprawnia nadesłanie 3 wypełnionych kuponów, które Czytelnicy nasi znajdą w „Kurjerze Lwowskim” w pewnych odstępach do końca b. m.

Wypełnione wszystkie 3 kupony nadsyłać należy w kopercie pod adresem Redakcji „Kurjera Lwowskiego” („Konkurs wiosenny”).

Przypominamy, że nagród będzie 5—6.

Wnuk Adama Mickiewicza o Petlurze.

Wilno, (Tel. wł.)

Adwokat tutejszy Stefan Mickiewicz, wnuk stryjeczny Adama, znany obrońca w procesach politycznych wystosował list do adwokata Torrasa w Paryżu, obrońcy Schwarzbarda, zabójcy Petlury.

W liście tym pisze:

„Panie Adwokat! Zdarzyło się nieszcześnie; człowiek zabił człowieka. Jestem jednym z wnuków wielkiego poety polskiego Adama Mickiewicza i zwracam się do Pana jako kolega, który wie, że mordowanie to zostało dokonane z powodu tysiąca ohyd, dokonanych przez Petlurę zarówno nad Polakami, jakoteż nad Żydami. Wymordował on całą rodzinę Mickiewiczów: Antoniego, jego brata Feliksa, lohmatkę Antoninę jak również czterdzięciu ludzi, którzy u nich pracowali. Proszę Pana o zrobienie wszy-

stkiego, co tylko jest możliwym, w interesach Pańskiego klienta. Rodziny zamordowanych znajdują się jeszcze obecnie w Warszawie.

Ten mord masowy popełnili petlurownicy i ja mam pełne i głębokie przekonanie, oparte na znajomości pewnych szczegółów iż nastąpił on za wiedzę samego krwawego atamana Petlury”.

WIELKIE FAŁSZERSTWO.

Łódź. (Tel. wł.). Wykrytem tu zostało fałszerstwo weksli na wielką skalę. Zorganizowana szajka fałszerzy podrabiała weksle znanej firmy Karol Buhle, zaopatrywała je żyrem p. Buhlego i puszczała je w obieg.

Weksli takich znajduje się w obrocie na 300.000 zł. Poszkodowanych jest około 20 firm łódzkich i pozalódzkich. Organizatora tej szajki fałszerzy Jakóbowicza uwięziono.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 23 7 1926

Dr. HENRYK BALK.

4

Słowo o sztuce dzisiejszej.

(Z pogranicza muzyki, plastyki i literatury).

(Ciąg dalszy).

Ze względu na modelowanie muzyki, wynikające z jej stosunku do programu, możemy rozróżnić trzy przypadki: 1. Program pozostał bez wpływu na formę muzyki, jużto dzięki temu że był za ogólny aby uzaśnić określone, formalnie odrębności, jużto ponieważ kompozytor trzymał się ściśle tradycyjnej, określonej formy muzycznej. (N. p. paszoralna symfonia Beethovena, „Tale szkieletów” Saint-Saënsa). 2. Program doprowadził do nowej formy, której nie można wprowadzić mierzyć tradycyjną miarą, która jednak posiada autonomiczną logikę muzyczno-uczuciową i dla odczucia nie potrzebuje wcale programu. (N. p. preludium do „Lohengrina”, którego program znaleźć można w 5-tym tomie Gism Wagnera). 3. Bez względu na trzymanie się programu i jego drobnostkowych szczegółów tworzy dzieło sztuki, które samo dla siebie jest niezrozumiałe i podobne do szarady, której rozwiązanie dopiero program.

Wrażenie muzyczne takiej kompozycji nie jest bezpośrednie; można

je uzyskać tylko drogą ustawicznej konfrontacji z programem. (N. p. Ryszarda Straussa „Don Quixote”).

Trzeci rodzaj muzyki programowej jest właśnie tym, przeciw któremu skierować należy ostrze bezwzględnej krytyki. W dwu bowiem pierwszych przypadkach program jest tylko pobudką zewnętrzną dla specyficznej, właściwej reakcji muzycznej. Występuje w tych dwu przypadkach transpozycja treści niemuzycznej na uczuciowo-muzyczną i sprawa jest w zupełnym porządku.

Muzyk musi bowiem zawsze zamieniać na uczucia czynniki i fakty, które uderzają inne zmysły.

Kiedy w cudny, słoneczny dzień letni przemawia do zmysłów muzyka szereg słodkich, a rozmaitych wrażeń: kolorów, kształtów, ruchów czy dźwięków przyrody — wówczas poczyną budzić się w duszy jakiś wewnętrzny, zasadniczy ton uczuciowy, który cały ten świat rzeczy zewnętrznych przepaja jednolitą więzią. Wówczas muzyk chce oddać duszę przyrody, nie będzie się starał dziwnymi łanamićami namalować błękit nieba lub zieleń drzew i trawy, lecz przetransponuje te wszystkie wrażenia muzyczne w treść uczuciową i zamknie ją w odpowiednią formę muzyczną.

Uczucie jest tajemniczym kamieniem filozoficznym, który wszelkie metafale w złoto muzyki przemienia — jest czarodziejską formułą do-

Kurjer stanisławowski.

(Od naszego korespondenta.)

Stanisławów, w lipcu.

Pobór dodatkowy rocznika 1905 i innych starszych roczników odbywać się będzie co dwa tygodnie dla popisowych zamieszkałych w okręgu sądowym stanisławowskim w Stanisławowie a to w dniach 27. lipca, 10. i 27. sierpnia; 7. i 22. września; 5. i 19. października; 2. 16. i 30. listopada a wreszcie 14. i 28. grudnia br.

Na nadzw. Walnem Zgromadzeniu Związku oficerów rezerwy Koło Stanisławów wybrano do nowego Zarządu prezesem majora rezerwy Eustachego Bukowskiego a sekretarzem i skarbnikiem ppor. rez. Michała Litońskiego.

Wielką obławę policyjną urządziła w ubiegłym tygodniu w nocy w Stanisławowie i na peryferiach miasta Ekspozytura policyjno-śledcza pod kierownictwem szefa nadkomisarza policji p. Dra Laxa, przy udziale wszystkich wywiadowców. Przytrzymano kilkadziesiąt osób podejrzanych o szereg kradzieży, włóczęgów, 12 kobiet pod zarzutem tajnego nierządu z czego 8 oddano do szpitala jako wenerycznie chore i t. d.

Modny agent handlowy. Miroslaw S. em. urzędnik kolejowy, liczący 35, lat, zamieszkały w Stanisławowie, przyjął w zeszłym roku obowiązki agenta handlowego u p. Augusta Franty we Lwowie reprezentanta kilku wielkich firm handlowych.

S. zabrał się ochoczo do pracy, dokonując licznych zamówień, pobierając wbrew zawartej umowie znaczne kwoty do własnej kieszeni. Franta mając dowody oszustwa w rękę, zwrócił się do tut. policji z prośbą o pomoc — lecz w międzyczasie S. znikł ze Stanisławowa. Rozesłano listy gończe i dzięki nim przytrzymano niesumienneho agenta w Buczaczu, poczem odsta-

wiono do aresztów tut. Sądu okręgowego.

Komisja do badania cen przedmiotów powszedniego użytku odbyła onegdaj posiedzenie, na którym uchwalono zaproponować Magistratowi obniżkę cen za mąkę, pieczywo i mięso. Następnie ukarano grzywnami od 25 do 100 złotych kilku rzeźników i masarzy za przekroczenie cen maksymalnych.

Posiedzenie Rady miasta. Ostatnie przed feriami posiedzenie Rady miasta odbyło się we wtorek dnia 20. bm. Szczegóły w następnej korespondencji.

OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynuje przy ul. Romanowicza 7, 2304 od godziny 12-1. 3-5.

Ministrowie norwescy na ławie oskarżonych.

Oslo, (Tel. wł.)

B. prezydent ministrów i minister skarbu Berge — został przez parlament norwesk postawiony przed trybunałem stanu za nadużycia popełnione przez samowolne dysponowanie kradytami państwowymi.

Wraz z Bergiem oskarżonych jest 6 ministrów jego gabinetu, z których dwaj: minister wojny Weffring i minister pracy Wenger są członkami obecnego gabinetu. Ostatni dwaj z powodu oskarżenia ich o nadużycia podali się do dymisji.

Trybunał stanu w Norwegji zbierał się po raz ostatni w r. 1884.

Ministrom zarzucają, iż w czasie przesilenia bankowego w r. 1923 udzielił gabinet Bergego pożyczkę jednemu z największych banków — później jednak zataił tę sprawę w obawie przed konsekwencjami.

— 00 —

nym mają uzmysławiać — stopniowe obniżanie się bogini z szat, aż wreszcie sam temat — to nagie ciało Ištary, widniejące bez wszelkich obsłonek.

Te jaskrawe przykłady nie wymagają chyba dalszej oceny. Mimo to niejedyn miłośnik muzyki uczyni może przeciw temu zastrzeżenie; opomniąc, jakoby celem muzyki było budzenie uczuć, zawoła: „Ależ, ja słuchając n. p. rapsodji Liszta, widzę obozowisko cygańskie, walcę czarnych cieni z czerwona lina ogniska, widzę rozsiadłych wokoło cyganów i parę tańczącą w zwartem kole zaciękwionych widzów — to wszystko widzę!”

Nie kwestionuję bynajmniej racjonalności optycznego odczuwania muzyki, ilustrowania sobie tonów elementami wzrokowymi; ale takie przeżywanie muzyki nie świadczy wcale o bezpośredniości percypowania i prawdziwej muzykalności. Człowiek istotnie muzykalny nie wytwarza przy percypowaniu muzyki wyobrażeń optycznych; słyszy tylko dźwięki i doznaje uczuć, związanych przede wszystkim z melodią — tą duszą muzyki, jak ją nazywa Wagner, a dalej rytmem, dynamiką, harmonią (konsonans, dyssonans, zmiany modulacyjne) i instrumentacją t. j. środkami wyrazu muzycznego.

(C. d. n.)

— 00 —

stojnego Arjela, który umiał nią dobrać śpiew z wszystkiego: z lasu i rzeki, nieba i ziemi, z duszy przyrody i duszy ludzkiej...

Pocóż tedy muzyka, tak niezwykłą uposażona władzą zdolna bez pośrednictwa intelektu i myślenia dyskursywnego wyrażać wprost, bezpośrednio najsztudniej, najszybsze, najczulsze drgania serca — pocóż ta muzyka ma silić się na przełamywanie swych granic i wkraczanie na teren sztuk innych? Zwłaszcza, że ten nierozsądny zamiar nigdy jej się naprawdę nie udało.

Do jak dziwnych wykołoseń prowadzi taka fałszywie pojęta muzyka świadczy n. p. „Don Quixote” Straussa w niektórych swych momentach. Wystarczy podać jako przykład sposób ilustrowania fałszywych i nielogicznych wniosków bohatera za pomocą zwiadowczych postępów harmonijnych! Podobnie chce Strauss w symfonicznym poemacie „Życie bohatera”, mającym odtworzyć zmagania się i zwycięstwa, cierpienia i wzloty potężne bohatera par excellence — przedstawić zarzuty przeciwników swoich fałszywymi kwintami równoległymi! Tak Vincent d'Indy usiłuje równie naiwnie używać środków muzycznych w symfonicznych warjacjach „Istar”. W symfonii tej warjacje o coraz bardziej uproszczonym rysunku melodyjnym i harmonicznym

OD ADMINISTRACJI

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Kurjer przemyski.

(Od naszego korespondenta).

Przemyśl, 22 lipca.

Sezon kąpielowo - ozórkowy zakwitł wszystkimi kolorami kostiumów kąpielowych i pływów. Co żyje, płynie do Sanu się wymoczyć, popłuskać, pokapać raz, dwa, trzy razy dziennie; tanio i z wszystkimi prawie wygodami — jako że San na zemiście sezonu wodnego zamienia się w idylliczną kąpiel familijną, w pełną wielką wannę, w której zażywa rozkosznego chłodu cała ludność tubylcza, bez różnicy płci, wieku, wyznania i narodowości.

Większość kąpielową reprezentuje płeć słaba — zwłaszcza w swoich siłach, masywnych okazach, powodujących tu i ówdzie niepokojące — pomimo swej delikatności — wystąpienie Sanu z nieuregulowanych brzegów.

Zresztą biuletyn nadszański notuje ożywienie firtu i wzrost konsumpcji pieci — przed i po kąpielach.

Oliara kąpeli. Podczas kąpeli na Sanie utonął onegdaj s. p. Henryk Małek, uczeń V. kl. gimnaz. jedyny syn młotulonych w żalu pp. Tom. i Mar. Małków.

Zwłoki s. p. Małka wyłowiono w dwa dni później w okolicy Bolestrazyc.

Kradzież nad Sanem. Podczas zażywania przyjemności kąpeli w Sanie postanowili złodzieje łazienkowi piraci rzeczni sui generis, zorjentować się w stanie i wartości rzeczy doczesnych prof. Eugenjusza Złotnickiego.

Wydruk „Kurjera Lwowskiego” z 13. 7. 1926

Z nowych dziedziny wiedzy i życia

Inż. EDMUND LIBAŃSKI.

„Narkomanja”.

Lwów, 22 lipca.

Dzieje podniecających środków, oszałamiających trucizn, obejmują cały świat i wszystkie czasy. Wielki jest ich wybór, potrafią rozpętać pokusy słabych istot ludzkich, i unicestwiać dusze i ciała — wplatać człowieka w spłót przemijających, krótkich chwil upojenia złudami a następnie długotrwałych, niewysłowionych mak... wyczerpujących organizm aż do unicestwienia.

Opium, morfina, kokaina, haszysz wschodni, anhalonium, lewinil (rozpowszechniony w Meksyku narkotyk roślinny) środki odurzające jak alkohol, eter, benzyna, chloroform — podniecające jak tytoń, fabrykaty nikotynowe, kawa, herbata, betel (Indje) były znane z dawien dawna, a spożywanie tychże stanowić może dział higieny społecznej i psychologii narodów.

Namiętność spożywania narkotyków, była już ponoć w epoce kamiennej, — archeolodzy niektórzy, wspominają, iż człowiek okresu przedhistorycznego, znał opium, tę straszliwą truciznę rujniącą naród „niebieskiego państwa” — Chin.

ckiego.

Rekonasans wypadł niezgorzej, gdyż — zarzykowawszy trochę strachu — unieśli z garderoby p. Złotnickiego całą gotówkę (300 zł.) poczem albo uciekli — albo zmieszali się z tłumem kąpiących się.

Zgon poważanego adwokata. Gronu adwokatów przemyskich ubył w osobie dr. Maurycyego Lichtbacha jednego ze starszych i poważnych przed stawicieli. Dr. Lichtbach zmarł onegdaj po poddaniu się operacji ślepej kieszki. Zmarły, człowiek skromny, odznaczał się wykształceniem prawniczo - ekonomicznym i cieszył się zasłużonym poważaniem.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO”

REMUNERACJE DLA URZĘDNIKÓW
MINISTERSTWA SKARBU,
Warszawa, (Tel. wł.)

Ministerstwo skarbu wypłaciło urzędnikom centrali w ubiegłym tygodniu remuneration w sumie przeszło 50.000 złotych. Wszyscy urzędnicy wyżsi, począwszy od dyrektorów departamentów, skończywszy na urzędnikach XI. kategorii otrzymali remuneration bez wyjątku.

W oddaniu się pokusom szata narkozy. — tymi środkami spotykają się wszystkie warstwy społeczne bez różnicy stanu, lub poziomu kultury.

W wieku XVI panowała w Europie psychoza spożywania opium, brano dziennie, jak piszą historycy, do 40 gramów. W wieku XIX, zaczęła się morfinomanja, i trwa nadal, a dziś obok morfiny sieje zgnębienie i wykrecoń, rosnąca liczba ofiar u mężczyzn i kobiet a nawet dzieci, które pochłania molocho oszomiania. Następstwem są zgnębienie skutki dla Państwa i społeczeństwa.

Znane są fakty, jak pod wpływem niezaspokojonej żądzy spożycia kokainy, sędziowie wyrokiem nadmierne surowe kary, profesorowie palą studentów przy egzaminach, a przełożeni maltretują podwładnych.

Profesor Lewin ogłosił obszerną pracę z tej dziedziny i wykazuje jak pod wpływem kokainy lub morfiny uczciwi ludzie stają się kłamcami, zdrowe, normalne kobiety histeryczkami, osoby łagodne szaleńcami... degeneratami...

Morfizm i kokainizm zagraża zdrowiu młodego pokolenia, osłabia sprawność duchową i niszczy odporność wobec zepsucia moralnego... Król stworzenia popada w zezwierzęcenie!...

Sądy, sprawiedliwość „Justicia” po-

Konkurs na szkice domu mieszkalnego.

Lwów, 22. lipca.

Komitet Organizacyjny Pierwszej Ogólno-Polskiej Wystawy Budowlano-Drogowej, która we wrześniu br. we Lwowie łącznie z VI. Targami Wschodnimi odbywać się będzie, ogłosił za pośrednictwem Koła Architektów Polskich we Lwowie konkurs krajowy dla architektów, którego celem jest uzyskanie dla działu architektonicznego Wystawy najracjonalniejszych i najpraktyczniejszych pomysłów architektonicznych, rozwiązujących współczesny problem mieszkaniowy.

Praca konkursowa ma przedstawiać dom mieszkalny dowolnego typu na dowolnej parceli i musi liczyć się z największą ekonomią miejsca, jednakowoż z uwzględnieniem

niem wygodę kulturalnego mieszkania. Mogą to być domy luźno stojące, bliźniacze, o zwartem zabudowaniu lub czynszowe, kooperatywne, o 1, 2 lub najwyżej 3 pokojowych mieszkaniach.

O wartości projektu stanowią obok walorów estetycznych i gospodarczych, wartość ekonomiczną obliczoną na podstawie stosunku kubatury budowy do powierzchni użytkowej.

Sąd konkursowy, w skład którego wchodzi delegaci z ramienia Komitetu Wystawy, Koła Architektów Polskich we Lwowie i Kół Architektów z Warszawy, Katowic, Krakowa, Poznania i Wilna, przysła pracom wyszczególnienie różnego stopnia.

Kurjer literacki.

„Jadą Moški Literackie”. Pod tym tytułem ukazała się satyryczna jednodniówka, ludzako naśladowca „Wiadomości Literackie”. W niezmiennie cięty sposób poddano jej chłopszczyźnie ironii cały nasz świat literacki i artystyczny. Nawet ilustracje i karykatury wiersze naśladowują pierwowzór. Bezimienna ta publikacja będzie zapewne sensacją ogórkowego miesiąca.

Skutkiem częściowego strajku drukarskiego w Warszawie „Tygodnik Ilustrowany” wychodzący od lat 67 w Warszawie — pojawił się po raz pierwszy po za Warszawą — nie nad Wisłą — lecz we Wiedniu nad modrym Dunajem.

W przedmowie do tego numeru podwójnego (28 i 29) pisze Redakcja Tyg. Ilustr.:

„W ostatnich dwu dziesiątkach lat wydawnictwa przechodziły nieraz przykre chwile. Rewolucyjny okres 1905—1906, strajki z jednej strony, prześladowania cenzury rosyjskiej — z drugiej. Potem wybuch wojny, okupacja, szyskany, stosowane

wobec prasy polskiej przez władze niemieckie. Wreszcie fala strajkowa w końcu 1918 i na początku 1919. Mimo to udawało się nam zawsze zwyciężyć przeszkody i wydawnictwo nasze ukazywało się w terminie.

W ubiegłym tygodniu po raz pierwszy stało się inaczej...

Numer wiedeński „Tyg. Ilustr.” przedstawia się bardzo dobrze. Treść obfita. Druk wspaniały. Ilustracje odbite znakomicie.

Z kraju.

× Przesilenie teatralne wybuchło w Łucku. Teatrem tym, który solidnie dzieli coraz bardziej na mamowce i dojeżdżalnice — kierował sam burmistrz Zieliński — jako komisja teatralna jednej osobie.

× Wyjazd z Polski do Niemiec bez paszportów ułatwiał niemiecki konsulat w Gdańsku ze szkoda dla Skarbu polskiego. Nadużycia te wykryto w ostatnich dniach. W Tczewie przytrzymał obywatelkę polską, która w przejeździe z Gdańska ku granicy wykazała się zaświadczeniem, wystawionem przez konsulat niemiecki w Gdańsku.

× Z Truskawca donoszą, iż liczba bawiących tam kuracjuszy przekroczyła już 2.500 przeważnie z Warszawy i b. Kongresówki. Pensjonaty przepełnione, szczególnie „Grażyna” w której lokują się, o ile miejsca starczy, członkowie zakładu pensjonatnego obojga płci. W okolicy źródła „Naftusi” zbudowano kryty ozdobny deptak. Zarządowi zakładu należało się uznanie za wszelkie nowoczesne urządzenia.

Ze świata.

× Wystawa artystów, b. żołnierzy. W m. Caen w depart. Calvados rozpoczyna się 28 bm. pierwsza międzynarodowa wystawa artystów i rzemieślników, byłych kombatanów (rysunek, grafika, malarstwo, rzeźba, fotografie, witraże, ceramika, tkaniny itp.). W wystawie biorą udział byli kombatanzi, ich wdowy i sieroty. Wystawa potrwa do 6 września br. Organizacją działu polskich zajmują się Związek Artystów Polskich w Paryżu. Liczni artyści polscy zgłosili swój udział w wystawie.

× Dziennik więźniów niemieckich. W Zgorzelicach założony przez zarząd więzienny pierwszy w Prusiech dziennik więzienny, redagowany wyłącznie przez więźniów.

Ustawa o pełnomocnictwach przyjęta w drugim czytaniu.

Warszawa, 21. 7. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu, po wyrażeniu dyskusji nad ustawą o pełnomocnictwach, przystąpiono do głosowania. Wniosek Z. L. N. P. P. S. Niezależnej Partii Chłopskiej i Komunistów o skreślenie art. I. odrzucono. Przyjęto natomiast ten artykuł wraz z poprawką o skreślenie z zakresu uprawnień Prezydenta świadczeń społecznych.

Artykuł 2, który mówi o tem, czego rozporządzenia dotyczyć nie mogą, przyjęto z następującymi zmianami: Skreślono wyłączenie z pod pełnomocnictw prawa małżeńskiego, wyłączone natomiast oprócz spraw

ustalonych przez komisję sprawy: dotyczące obiegu biletów zdawkowych i bilomu, ponadto dotyczące uprawnień zbycia, zamiany i obciążenia nieruchomości majątków państwowych, wreszcie sprawy obowiązuje ustawodawstwa robotniczego. Artykuł przyjęto 155 głosami przeciw 125, w redakcji posła Kowalczyka, która głosi, że ustawa obowiązuje do ukończenia się następnego Sejmu, bez określenia terminu.

W ten sposób cała ustawa została przyjęta w drugim czytaniu.

Trzecie czytanie odbędzie się jutro.

Prem. Bartel zagroził dymisją.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 21 lipca.

Premier Bartel zabrał dziś ponownie głos w Sejmie, by sprecyzować stanowisko Rządu przed głosowaniem nad projektem ustawy o pełnomocnictwach. P. premier podkreślił w sposób stanowczy, że krytyka, jaką podniosła się z trybuny sejmowej pod adresem Rządu, nie zawiera konkretnych wskazań, któreby Rząd mógł włączyć do swego programu.

Rząd zdaje sobie sprawę, że nie ma większości w Izbie, jednakże udzielenie Rządowi pełnomocnictw, nie oznacza bynajmniej udzielenia mu zaufania. Dając pełnomocnictwa ma dać podstawę do realizacji naprawy Państwa. Rząd żądając od Sejmu pełnomocnictw nie ma ubocznych intencji prócz tych, jakie sprecyzował i raz jeszcze oświadcza, że pełnomocnictwa te są mu w tym tylko

celu potrzebne. Premier zatrzymuje się dłużej nad sprawą okresu trwania pełnomocnictw i w końcu oświadcza się za wnioskiem posła Kowalczyka, by

czas trwania pełnomocnictw obowiązywał, aż do ukończenia się następnego Sejmu.

W zakończeniu oświadczył premier Bartel, że w razie nieotrzymania pełnomocnictw w tem brzmieniu, RZĄD WYCIĄGNIJE KONSEKWENCJE.

Wynik głosowania wypadł zupełnie po myśli rządu.

W kołach sejmowych mówiono dziś, że jutro należy oczekiwać rewizji stanowiska Sejmu w sprawie uprawnień Prezydenta do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy, (art. 11),

Sprawa rozwiązania Sejmu.

Warszawa, 21. 7. (PAT.) Sejmowa komisja konstytucyjna pod przewodnictwem Polakiewicza obradowała nad sprawą reformy poprawek zgłoszonych przy trzecim czytaniu na plenum Sejmu do projektu ustawy o zmianie konstytucji.

Przewodniczący stwierdził, że w ten sposób sprawa trzeciego czytania ustawy o zmianie Konstytucji i ustalenie formy głosowania będzie załatwiona przez marszałka w porozumieniu z przewodniczącymi klubów. Następnie komisja przystąpiła do porządku dziennego. — Punkt pierwszy obejmował sprawę ordynacji wyborczej, punkt drugi sprawę rozwiązania Sejmu.

Poseł Czapiński postawił wniosek o zmianę porządku dziennego w tym duchu, aby na pierwszym punkcie umieścić sprawę rozwiązania

Sejmu. Po dłuższej dyskusji wniosek ten upadł. Wówczas wyłonili się wątpliwości co do porządku traktowania obu tych spraw przez Sejm w ciągu bieżącej sesji. Posłowie Niedziałkowski i Seyda powołał się na uchwałę konwentu senjorów o konieczności rozpatrywania obu tych spraw w ciągu obecnej sesji. Wobec wątpliwości postanowiono zaprosić Marszałka Sejmu, który stwierdził, że odesłanie wniosku o rozwiązanie Sejmu do komisji było — zdaniem jego — niepotrzebne. — (Nastąpiło to podczas jego nieobecności). Marszałek stwierdził natomiast, że na konwencie senjorów zgodnie ustalono traktować jeszcze w ciągu bieżącej sesji rozwiązanie Sejmu, jak też sprawę zmiany ordynacji wyborczej.

Aresztowanie pomysłowych oszustów paszportowych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 21 lipca.

Policja polityczna ujęła dziś szajkę fałszerzy paszportów, którzy trudnili się przemyślanym poborowaniem za granicę. Pomysłowi fałszerze zdobyli niewyjaśnionym sposobem listę osób, którym Komisariat Rządu wydał paszporty i na wyrobionych fałszyfikatach wpisywali nazwiska, a nawet liczby paszportów, wyzozogólnionych na liście, tak, że paszporty te różniły się jedynie formą od prawdziwych dokumen-

tów, wystawionych przez uprawnioną władzę.

W ręce policji wpadli 4 główni członkowie szajki, a to: Rukwaser, Hass, Edelson i Gramatin. Równocześnie udano się policji wstrzymać transport 16 poborowych, wysłanych przez szajkę do Berlina. Za paszport swego wyrobu pobierali oszuści po 250 dolarów, a jak wykazują dochodzenia, interes prosperował znakomicie.

Szajka szpiegów niem. w potrzasku.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Przemyśl, 21 lipca.

(g) Dziś rano miasto nasze zostało zaalarmowane wiadomością o ilucznych aresztowaniach, dokonanych w nocy przez policję polityczną i żandarmerję wojskową wśród osób cywilnych i wojskowych. Aresztowania dokonały władze tutejsze na skutek wyniku dochodzeń, prowadzonych od dłuższego czasu przez prokuraturę krakowską w sprawie szpiegostwa na rzecz Niemiec.

Aresztowanych umieszczono tymczasowo w więzieniu sądu okręgowego wojskowego, skąd zostaną odstawieni do dyspozycji prokuratury krakowskiej. Podczas rewizji znaleziono szereg kompromitujących dokumentów i zapiski, wykazujące niezbitą winę aresztowanych.

Prowadzona przez aresztowaną szajkę szpiegowską akcja, zakrojona była na szeroką skalę i rozciągała swą sieć na obszar kilku D. O. K. Jak stwierdzono w związku z wykrytą akcją szpiegowską, przybywali kilkakrotnie do Przemyśla oficerowie niemieccy.

Lwów, 21. 7. (PAT.) W nocy ub. — na skutek zarządzenia prokuratora apelacyjnego w Krakowie — policja polityczna w Krakowie, Przemyślu oraz we Lwowie dokonała likwidacji wielkiej organizacji szpie-

gowskiej, pracującej dla wywiadu niemieckiego w Berlinie. Organizacja obecna jest zupełnie podobna do słynnej

afery Olgi Bassarabowej we Lwowie, która — jak wiadomo — była eksponentką wywiadu niemieckiego na Wsch. Małopolskę i razem z wielu innymi członkami szajki została aresztowana przez lwowską policję polityczną. Sprawa ta była głośną swego czasu ze względu na jej epilog sądowy i samobójczą śmierć głównej sprawczyni, —

Wywiad niemiecki, organizując obecnie likwidowaną aferę, używał do pracy wyłącznie inteligentów, tj. słuchaczy uniwersytetu w Krakowie, dokąd przeniesli się oni po likwidowaniu tajnego uniwersytetu ukraińskiego we Lwowie. Rуска kolonia studencka w Krakowie liczy 400 osób, które są niejako rezerwarem materiału agencyjnego dla wywiadu niemieckiego.

Śledztwo zatacza bardzo szerokie kręgi, dając coraz sensacyjniejsze materiały, których narazie jeszcze ogłosić nie można.

W stosunku do osób wojskowych dochodzenia wszczął prokurator wojskowego sądu okręgowego nr. X w Przemyślu, major K. S. Bus.

Przed dymisją naczelnika Reichswehry.

Następca gen. Seeckta - gen. Lesberg.

Berlin, 20. 7. (AW.) Dymisja gen. v. Seeckta, której od dłuższego czasu domaga się Francja i Anglia, staje się coraz bardziej prawdopodobną. Z gen. Seecktą niezadowoleni są w kołach rządowych, a także i prawniczych.

Te ostatnie zarzucają naczelnikowi Reichswehry zbyt małą energję w podniesieniu zdolności bojowej armii niemieckiej. W związku z tem koła

te wysuwają na stanowisko naczelnika Reichswehry gen. Lesberga, zaciętego monarchistę.

Kandydatura ta wywołała bardzo gwałtowne protesty w sferach demokratycznych, a nawet centrowych i gdyby nominacja gen. Lesberga miała się urzeczywistnić, mogłoby zająć niebezpieczeństwo przesilenia rządowego.

Oszukańczy głodomór.

Lipsk, (Tel. wł.)

Przed tutejszym sądem doraźnym odbyła się rozprawa przeciw głodomorowi Nelsenowi z Berlina, który produkował się tutaj i miał wytrzymać przez 45 dni bez wszelkiego pokarmu.

W 32-gim dniu produkcji jego pokazało się że odżywiał się od dłuższego czasu sztucznymi środ-

kami i że pomagał mu w tem jego dozorca Müller i jego impresario kupiec Schützenzühl. Nelson i Schützenzühl zebrali ze wstępów 32.000 marek.

Skazano Nelsona na 26 miesięcy więzienia, Schützenzühla na 4 miesiące a Müllera na 7 dni więzienia, wszystkich za zbrodnię oszustwa

Ruch emancypacyjny w Dominjach brytańskich.

Londyn, (Tel. wł.)

Ruch separatystyczny w Dominjach przybiera coraz większe rozmiary. Związek Południowo - Afrykański zamierza popierać energicznie postulaty emancypacyjne Kandydy oraz Irlandji, które będą dysku-

utowane na jesiennej konferencji londyńskiej premierów. Ma być również omawiane zadanie obioru gubernatorów generalnych w Dominjach, a nie, jak dotychczas, naznaczania ich przez Anglię.

PRZEDSTAWICIEL EGIPITU W WARSZAWIE.

Warszawa, (Tel. wł.)

Przyjechał dziś do Warszawy egipski charge d'affaires Mahmud Gabit Bej z sekretarzem celem wręczenia listów uwierzyteliających go przy rządzie polskim i nawiązania stosunków między obu państwami. Mahmud Gabit Bej jest wybitnym dyplomata i interesuje się specjalnie sprawami ekonomicznymi.

DEMONSTRACJE PRZECIW CUDZOZIEMCOM W PARYŻU.

Paryż, 21. 7. (AW.) Dziś odbyły się tu burzliwe demonstracje przeciw cudzoziemcom, a w szczególności przeciw Amerykanom, oskarżonym przez opinie o wykupywanie towarów francuskich po cenach dla nich niskich, z powodu spadku franka.

Wiadomości telegraficzne.

— Lotnik Cobhan, przybył do Rhatpur (Bendżab).

KRONIKA.

LIPIEC

22

CZWARTEK

REPERTUAR TEATRÓW
MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Czwartek i piątek o godz. 7.30 (po raz ostatni) „Bitwa pod Waterloo”.

Sobota 24. „Moralność przedewszystkiem” „krotochwila Ignacego Nekorowicza.”

TEATR NOWOŚCI.

Czwartek 22 i piątek 23, gościnny występ warszawskiego teatru „Qui pro Quo”: „Halo Wujek” wielka rewja aktualna w 2 aktach (12 obrazach) pióra M. Hemara i J. Tuwina.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Czwartek 22 i piątek 23 Teatr Mały zamknięty celem odcyszczenia.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Przez mgły w przestworza”
Chimera: „Kobieta bogini”, „Kobieta motyl”.

Palace: „Mezalijsk”.

Lwowskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych (Omach Miejskiego Muzeum Przemysłowego). X-ta WYSTAWA FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ, oraz zbiorowa wystawa dzieł Dra Henryka Mikolascha.

— „Bitwa pod Waterloo”, wyborna arcywesoła komedia M. Lengy’ela, ciesząca się niezwykłym powodzeniem, ukaże się na scenie Teatru Wielkiego jeszcze dziś, we czwartek i jutro, w piątek po raz ostatni. We czwartek wystąpi w roli diwy filmowej młoda, utalentowana artystka, p. Marja Szadurska, a w piątek p. Marja Szczesna.

— „Moralność przedewszystkiem”, doskonała trzyaktowa krotochwila Ignacego Nekorowicza, cenionego i ulubionego autora z której próby dobiegają już do końca — wejdzie na afisz Teatru Wielkiego po raz pierwszy w sobotę 24 bm. W widowisku wystąpią pierwszorzędne siły artystyczne naszego dramatu pod energiczną i niezawodną reżyserją p. Żyteckiego.

— „Qui Pro Quo”, najlepszy warszawski teatr artystyczno-literacki, świętujący od szeregu dni nadzwyczajne sukcesy na scenie Teatru Nowości, daje dziś w nowym II. Programie wielką, wspaniałą rewję aktualną „Halo Wujek...”, w 2-ach aktach a 14-tu obrazach, pióra M. Hemara i J. Tuwina.

Rodzajowe obrazy chwycione ze Starego Miasta, pt. „Rym Brodu”, „Dessous”, 2-aktowy sketsch, napisany specjalnie dla paryskiego „Casino des Paris”, „Gabinet prof. Trigeminiego”, „Skrzyński”, satyra na mniomą sytuację polityczną — w końcu „Ala je Ujazdowskie” nadto wiele innych atrakcji pod istic kapitalną, pełną humoru i dowcipu wodzą „conferenciera” Jarosiego składają się na całość przepyszną, godną widzenia.

— Zespół „Bagateli” krakowskiej zaczyna swe występy w sobotę dnia 24-go bm. w Teatrze Małym. Na początek dana będzie świetna farsa Bissona „Niespodzianki rozwodowe”. Zespół ten ma już swoją sławę wyrobioną jako niedościgniony w dziedzinie farsy i krotochwili, toteż pięć przedstawień zapowiedzianych w Teatrze Małym będą wieczorem wesołości i humoru.

— Prof. dr. Oswalda Balzera mianowało ukraińskie naukowe Towarzystwo im. Szewczenki członkiem rzeczywistym. Dyplom wręczyła prof. Balzerowi delegacja złożona z prezesa Tow. im. Szewczenki prof. Studzińskiego i Korduby. Prof. Studziński podniósł wielkie zasługi profesora Balzera i jego przychylność dla młodzieży ukraińskiej.

Prof. Balzer podziękował za odznaczenie, które wysoko ceni.

— Budowa elewatorów zbożowych. Na budowę 2 elewatorów zbożowych przeznaczonych jest około 3 miliony złotych z pożyczki, zaciągniętej przez Bank Gosp. Kraj. u firmy Ullen i sp. Budowy podejmuje się firmy duńskie Eriksen i Christensen. Firmy te w budowie i prowadzeniu elewatorów wezmą udział w formie udziału 30 proc. w kapitale eksploatacyjnym, który określony będzie na 300 do 400 tysięcy dolarów. Roboty rozpocząć się mają w jesieni b. r.

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego” przysyłać należy przekazami pocztowymi lub na numer P. K. O.

153.215.

— Zrzeczenie się przez Państwo podatku od nieruchomości. Ministerstwo skarbu w odpowiedzi na prośbę Związku miast polskich zgodziło się na to, że Państwo zrzeka się podatku od nieruchomości w latach 1926. 1927 i 1928 na rzecz komitetu rozbudowy miast — jednakże tylko co do miast I-szej kategorii, którym przyznane już zostały pożyczki amerykańskie. Co do miast II-giej kategorii, toczą się jeszcze rokowania między Związkiem miast a ministerstwem skarbu.

— Posiedzenie komitetu budowy pomnika Marji Komopnickiej, odbędzie się w niedzielę 25 b. m. o godzinie 11-tej przed południem, w sali Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego.

— Walka z gruźlicą wśród dzieci. Polski Komitet Pomocy Dzieciom posiada w Otwocku sanatorium dla dzieci gruźliczych. Mieści się w nim 70 dzieci. Ponieważ liczba zgłoszeń o wiele przewyższa ilość miejsc wolnych, więc P. K. P. D. zamierza przy pomocy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej sanatorium to rozszerzyć, co da się skutecznie po odrestaurowaniu willi „Stanisławówka”, znajdującej się obok dotychczasowego sanatorium P. K. P. D.

Da to możność umieszczenia jeszcze 50 dzieci i pozwoli rozlokować je według płci.

Z życia Związku Legionistów
Polskich we Lwowie.

Lwów, 22 lipca.

W niedzielę dnia 25 bm. odbędzie się zebranie informacyjne Legionistów oraz zaproszonych Strzelców i sympatyków w sprawie zbiórki ulicznej w niedzielę dnia 1 sierpnia br. na fundusz wdów i sierót po legionistach. Najliczniejsza obecność członków Związku konieczna. Zebranie w lokalu Związku Piekarska 53.

W niedzielę dnia 1 sierpnia br. Zarząd Okręgu we Lwowie organizuje uroczystości z okazji 12-lecia Czynu Zbrojnego Legionów Polskich na które złożył się: Uroczysta pobudka orkiestr o godz. 7-ej rano oraz uroczysta Akademia w sali Teatru Wielkiego o godz. 11 przedpoł. ze słowem wstępnym i stosownym programem muzycznym wokalnym. Bliższe szczegóły zapodadzą afisze. Ponadto Związek Strzelecki obwód Lwów organizuje bogato urozmaicony festyn dla jaknajszerszych mas ludności.

W piątek dn. 6 sierpnia br. o g. 16-50 popoł. z dworca głównego odjadą do Kielc delegaci i członkowie Zw. Leg. Pol. na V. Walny Zjazd Legionistów w Kielcach dnia 7 i 8 sierpnia br. Wpisy przyjmuje i szczegółowych informacji udziela Sekretariat Związku przy ul. Piekarskiej L. 53, codziennie od godz. 7 do 8 wiecz.

KRYTYCZNA SYTUACJA NAJ-
WYŻSZYCH UCZELNI WAR-
SZAWSKICH.

Warszawa. (Tel. wł.) Przed kilku dniami elektrownia tutejsza zamknęła prąd politechnice warszawskiej. Należność za elektrykę wynosiła około 60.000 zł.

Z targu.

Lwów, 22 lipca

Ceny nabytu: 1 l mleka 30—40 gr., liter śmietany 1.60—2 zł., 1 kg. masła 5—6.50 zł., sera 1.40—1.60 zł.
Jaja: po 13—14 gr.
Kurczęta: po 3—5 zł. para.
Jazyny: 1 kg. młodych ziemn. 20 gr., ogórki po 20—50 gr. sztuka, wiązka pietruszki 5 gr., kalafior po 20—50 gr., kalarepa po 5 gr.
Owoce: 1 kg. czereśni 80 gr — 2 zł., 1 kg. w śnił. 50—2 zł., 1 l porzeczek 70 gr., borówek 40 gr., 1 kg moreli 4 zł.

Dlaczego?

Ul. Zyblikiewicza zalicza się do głównych arterji komunikacyjnych. Ruch kołowy i pieszy, ze względu na sąsiedztwo parku Kilińskiego, jest bardzo duży, zwłaszcza w porze wieczornej. Niestety ta ulica, od wylotu ul. Mikołaja do wylotu ul. Pelczyńskiej, posiada tylko po jednej stronie oświetlenie gazowe, wskutek czego w porze wieczornej ulica ta, w oświeczonej przestrzeni, tonie w ciemnościach. Przy wzmożonym o tej porze ruchu tramwajów, aut i dorożek o wypadek nie trudno.

Wobec zbliżających się Targów Wschodnich ruch na tej linii niezawodnie i tego roku będzie ogromny, i przy takim oświetleniu tylko zwiększy liczbę wypadków.

Niech więc nasz magistrat już teraz pomyśli o odpowiednim oświetleniu tej linii komunikacyjnej, aby przyjezdnym nie dać powodu do utyskiwania na temat ciemności świetnego Magistratu król. stoł. m. Lwowa.

Także ul. Romanowicza, położona w śródmieściu główna arterja komunikacyjna, posiada tylko po jednej stronie oświetlenie gazowe, które jednak tonie w cieniu rozłożystych od lat nie obcinanych gałęzi akacyjnych. A więc i o tych ciemnościach niechaj magistrat pamięta. — Albo dazewa przyszyścić, albo dodać latarnie gazowe i na drugą stronę ulicy.

— Z karty żałobnej. We Lwowie zmarł w 48 roku życia Izidor Ryszard Kopciński, podprokurator sądu okręgowego we Lwowie.

— Złośliwy diabeł rozpoczął we wczorajszym numerze naszego piśma swe harce od wstępnego artykułu, w którym zamiast „wysnuć” dogmaty z dyskusji, nie bacząc na sens „wyplui” je.

Ponadto we wczorajszej recenzji ze sztuki „W małym domku”, złożono mylnie słowa „kobiety o sercu zwierzęcem” zamiast „dziewczęciem”. — W artykule „Z prasy ruskiej” powinno być: „minister chciał wywinać się od odpowiedzialności”, jak wydrukowano.

Różne.

× „Numerus clausus” na krakowskim wydziale lekarskim — wobec ograniczonej liczby miejsc, obowiązują podobnie, jak w latach ubiegłych, przy wpisach na rok 1926/27 na wszystkich latach medycyny. Na przyjęcie liczyć mogą tylko kandydaci z województw: krakowskiego, śląskiego i kieleckiego.

× B. wiceminister spraw wojskowych generał Majewski został przeniesiony w stan spoczynku.

× Ford zakłada fabrykę samochodów nie w Brześciu Litewskim, lecz w Gdańsku. Na decyzję tę Forda wpłynęło podobno poprawienie się stosunków polsko - gdańskich.

Co się stało w mieście?

— Kradzieże i włamania. Z mieszkania Stefana Sohawskiego (Traugutta 29) nieznany złodziej skradł 300 zł. — Nieznani złodzieje włamali się do mieszkania Józefy Wierchowskiej i skradli garderobę wartości 500 zł.

— „Podeirzany politycznie...” (?) Aresztowano wczoraj Stanisława Kowalskiego, lat 47, zam. w Zniesieniu, podeirzanego politycznie... ponieważ przez czas dłuższy obserwował (!) on.. koszaży 5 P. A. P.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW
na dziś.

Warszawa (480). Godz. 19.00. Wykład o mnemotechnice dra Wodzisławskiego. — Godz. 20.30. Koncert muzyki polskiej.

Berlin (504). Godz. 21.00. 1901—1926. Stare i nowe utwory muzyki lekkiej.

Dortmund (283). Godz. 20.45. Muzyka żareczynowa i weselna.

Hamburg (392.5). Godz. 20.00. Cost fan tutte, opera komiczna w 2 akt.

Stuttgart (446). Godz. 20.00. Wieczór fortepianowy Korneliusza Czarneckiego.

Praga (368). Godz. 20.02. Publiczny koncert w pałacu radiowym na Vinohradach.

Rzym (425). Godz. 21.25. Koncert wokalny - instrumentalny. Utwory Meyerbeera, Pucciniego, Ponchielli i innych.

Wiedeń (531). Godz. 20.00. Humor w pieśni i wesołe recytacje.

Budapeszt (560). Godz. 20.60. Koncert kompozytorów.

Lampki Philipsa, Tungsram, P. T. R. Marconiego etc., komplety do aparatów dobiera się w firmie KINO-FOT. Lwów, 3-go Maja 11a.

NOWY WIELKI EKSPERYMENT
RADJO LOTNICZY.

Nader ciekawy eksperyment został dokonany ostatnio w aerodromie w Kanley w Anglii.

Oficer awiator aeroplanu zaopatrzonego w telefoniczną radiostację nadawczą, dowodził całą eskadrą aeroplanów, przyczem nie używał żadnych innych sygnałów, jak tylko słownej komendy. Eksperyment wypadł świetnie, wszystkie ruchy i zwroty zostały wykonane z największą precyzją i wzbudziły taki zachwyt, że niebawem ma być powtórzony w Hendon.

RADJO W POCIAGACH
AUSTRACKICH.

Po zainstalowaniu radja w pociągach amerykańskich, angielskich, włoskich i niemieckich przystąpił ostatnio do prób zarząd kolei austriackich. Na linii Wiedeń-Insbruck poczynione zostały próby z siedmiolampowym aparatem odbiorczym, które wypadły doskonale.

Odbierane były nie tylko stacje austriackie, ale i zagraniczne. Ciekawe, że przy przejazdach przez tunele odbioru nie było wcale.

WĘGIEL POLSKI W SKANDYNAWII.
Londyn, (Tel. wł.)

Stwierdzono szybki wzrost eksportu ekspozytorowej węgla polskiego zwłaszcza do państw skandynawskich. Anglia utraciła te rynki na stałe, gdyż węgiel polski dorównuje angielskiemu. Węgiel westfalski zaś uważany jest za bardzo lichy.

Kurjer ekonomiczny.

* **Oplaty stemplowe od rachunków** podwyższyło Ministerstwo Skarbu o 10 proc na podstawie uchwały sejmowej o podwyższeniu wszystkich podatków i opłat o 10 proc.

* **Transakcje zbożem tegorocznym.** Na rynku lódzkim przeprowadzono już pierwsze transakcje tegorocznym zbożem po cenie 21 zł. za cetnar, a to o 2 zł. taniej, aniżeli wynosi cena zboża ze zbiorów roku 1925.

* **Cła nie będą podwyższone.** W Minist. Handlu i Przemysłu odbyło się posiedzenie komitetu celnego w sprawie waloryzacji cel. Waloryzacji, równocześnie ze 100 proc podwyżką cel domagali się przedstawiciele przemysłu małopolskiego, a dalej: metalowego, chemicznego, włókienniczego, gastronomicznego i hutniczego. Przeciw podwyżce cel oświadczyli się reprezentanci rolnictwa i przemysłu górnośląskiego, senatu gdańskiego i pozostałych galezi przemysłu. W głosowaniu odrzucono 17 gł. przeciw 9 wniosek o waloryzacji cel.

* **Szlendrian w urzędach celnych.** Kuliectwo polskie uskarża się na przewlekane najważniejszych spraw, z ogromnymi stratami dla kupców.

Gdy w urzędzie celnym towar zagraniczny nie może być odebrany z braku jakichkolwiek załączników sprawa zwykle opiera się o dyrekcję cel a w dalszym ciągu o departament cel Ministerstwa Skarbu. Załatwienie podobnej sprawy trwa od 3 do 4 miesięcy. Skutek podobnego przewlekania spraw jest następujący: jeśli towar kupiony jest na kredyt to wcześniej upływa termin kredytu, niż kupiec w stanie jest odebrać towar, co pociąga za sobą niewykupowanie weksli i dyskredytowanie kupiectwa polskiego wobec zagranicy. Gdy chodzi o towar zapłacony gotówką rujnuje to kupca, który nadomiar musi płacić składowe.

POPRAWA SYTUACJI NA ŚLĄSKIM RYNKU METALOWYM.

Na śląskim rynku węglowym nastąpiła znaczna poprawa. Znamiona dewnego polepszenia zdradza także sytuacja w przemyśle hutniczym zwłaszcza w stosunku do rynków zagranicznych.

Wywóz wyrobów metalurgicznych wzmagają się, co w pierwszym rzędzie przypisać należy korzystniejszemu, niż przedtem stosunkowi cen polskich do zagranicznych. Stosunek ten jednak wywiera na położenie przemysłu o tyle wpływ ujemny, że wzrost zysku ze sprzedanych zagranicą towarów nie chodzi w parę z wzrostem wywozu; w niektórych galeziach zysk bardzo nieznacznie tylko podniósł się nad poziom kwot osiągniętych w roku ubiegłym.

Mimo to przemysł metalurgiczny zaczyna rozwijać wzmoczoną ruchliwość. Nawiązuje się zwolna ściślejszy kontakt z rynkiem bałkańskim, z Litwą, Łotwą, Estonią, Finlandją, Grecją, a nawet z Turcją, choć chwilowo z niezbyt jeszcze widocznym skutkiem. Jeżeli jednak bliźniemy pod uwagę wyniki ogólne pod względem aktywizacji naszego bilansu handlowego, to możemy stwierdzić znaczny postęp w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Wpływy z monopolu tytoniowego w Polsce wzrosły w pierwszym półroczu 1926 w porównaniu z I-em półroczem 1925 r. o przeszło 36 proc.

GIELDA LWOWSKA.

Na targu akcyjnym była wczoraj, 21 b. m., duża chęć kupna przy braku towaru. W wielu papierach transakcji nie zawierano, gdyż nie było sprzedających. Kurs kształtują się zwyklowo. Najsilniej podrożały Tęspy, które uzyskały kurs 16.25 (ostatnio 15.30). Chciano płacić za Chodorów 85, Lokomotywy 0.87, Oikos 1.90 — ofert sprzedaży nie było. W akcjach bankowych obroty skromne. Akcje handlowe w zaniedbaniu.

Tendencja zwyklowa.

Uspokojenie ożywione.

Dolar 9.07, towar bez odbiorców.

Kotowane: Bk Hipoteczny 0.64; Bk Przemysłowy 0.14; Ćmielów 0.16; Gazolina 2.40; Niemojowski 0.34, 0.35; Parowozy 0.28, 0.29; Tęsp 16.25.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj tendencja w dalszym ciągu zniżkowa. Obrót słaby.

Dolary amerykańskie 9.08 — 9.10; dolary kanadyjskie 9 — 9.04; korony czeskie 0.26 — 0.26 i pół; leje 0.04 i jedna trzecia — 0.04 i dwie trzecie; franki francuskie 0.22 — 0.23; franki szwajcarskie 1.70 — 1.72; funty szterlingi 42 — 43.

Złoto: 20 kor. 36.50 — 37; 20 frk. 34 — 34.50; 20 mrk. 40 — 41; 10 rubl. 45 — 46.

Srebro: kor. austr. 0.72 — 0.75; 5 kor. austr. 3.80 — 4; flor. austr. 1.90 — 2; ruble 3.06 — 3.16; kop. za rubl. 1.53 — 1.58.

GIELDA ZBOŻOWA.

Zwiększone zainteresowanie dla żyta i pszenicy przy cenach cołwiek wyższych. Poza tym sytuacja bez zmiany. Za białą koniczyne płać 320 — 360 za 100 kg. z terminem dostawy do połowy sierpnia. Tendencja lekko zwyklowa — uspokojenie ożywione.

Pszenica biała 28 i trzy czwarte — 29 i trzy czwarte; pszenica czerwona 31 i pół — 32 i pół; żyto 21 — 22; jęczmień przemysłowy 24.75; owies 25 i trzy czwarte — 26 i trzy czwarte; owies dworski 28; rzepak ozimy 63 — 64 i pół.

Ceny szacunkowe bez transakcji.

PODWYŻKA CENY ROPY.

Borysław, 21. 7. (AW.) Cena ropy podniosła się na 190 dolarów za wagon. Za małe i duże ilości płać jednakowo. Z powodu łatwego zbytu produktów naftowych zagranicą i małej ilości roty czystych producentów (nierafinerów), nastąpiła tendencja bardzo mocna. Na targu bruttowym spokój.

UPADEK ROLNICTWA WE FRANCJI.

Powierzchnia uprawianej ziemi zmniejsza się we Francji stale. Ogólny obszar Francji wynosi 54.404.753 hektary, z czego uprawianej roli 22.600.000 hektarów. Zmniejszenie wynosi przeszło 22%, co przypisać należy brakowi sił roboczych. Wzrasta natomiast intensywność gospodarki rolnej oraz wzmożenie się inwentarza żywego.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

KURJER SPORTOWY.

Tallin. Pierwszy występ „Warszawianki” w Estonii zakończył się porażką w stosunku 6:1 w spotkaniu z „Jalgpalli Club”.

Finlandia—Polska. Powyższe zawody odbędą się dnia 8 sierpnia w Porzarnu. PZPN. zawiadomił telefonicznie P. O. Z. P. N. o zatwierdzeniu powyższego terminu.

Budapeszteński M. T. K. wniósł prośbę do W. Z. P. N. o pozwolenie na zmianę dotychczasowej nazwy na „Hungaria”.

Paryż. W międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych na stadionie w Colombu, w biegu na 400 m. przez płotki uzyskuje Kostrzewski 2 miejsce w czasie 55.6 sek. (rekord polski). Pierwszy przybył do mety Burghley w czasie 55 sekund.

Temesvar: Amatorzy (Wiedeń)—A. C. Temesvar 5:1 (3:1).

2 NOWE REKORDY ŚWIATOWE.

Tiborg. Na mistrzostwach lekkoatletycznych w Tiborgu padły dwa nowe rekordy światowe i tak: sztafeta 4×1500 w obsadzie Nurmi, Liwendahl, Katz i Koivunaho osiągnęła czas 16:11.3, zaś Värjölle pobił rekord światowy w 10-cio boju ustanowiony przez Osbornę (p. 7:7107.75), uzyskując 7:831.03 punkt.

W SPRAWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU SANECZKOWEGO WE LWOWIE.

Wszystkie lwowskie kluby A-klasowe, AZS., KTN. i LTK. otrzymały w ostatnich dniach z Związku Polskich Związków Sportowych pismo w sprawie zorganizowania Polskiego Związku Saneczkarstwa, które podejmy w całości:

„Międzynarodowa Federacja Saneczkarstwa Federacji Internationales de Bobsleigh et de Tobogganing w Paryżu odniosła się do ZZ. z wnioskiem o zorganizowanie Polskiego Związku Saneczkarstwa i przystąpienie Polski do wymienionej federacji.

Podkreśla dotychczas nie istnieje żadna organizacja, która opiekowałaby się specjalnie sportem saneczkowym, postawił Komitet Wykonawczy ZZ. na ostatnim posiedzeniu odbytym w dniu 25-go czerwca b. r. zwrócić się do lwowskich klubów sportowych z wnioskiem o jego zorganizowanie. Lwów uznano za najodpowiedniejsze centrum sportu saneczkowego dlatego, że sport ten we Lwowie jest uprawiany już od lat 20 i że we Lwowie odbyły się najwcześniejsze zawody sportowe saneczkowe w latach przedwojennych.

Kurjer lotniczy.

REKORD LOTNICZY.

Do Omska przybył lotnik francuski Cezler. Wyleciał on z Paryża 14 b. m. o godz. 5 rano i wylądował w Omsku 15 b. m. o godz. 10 rano, nie zatrzymując się nigdzie. Odległość Omsk—Paryż przebyta została w przeciągu 29 godzin.

„Tryumfalny powrót Wilhelma II na taśm filmowej.

Berlin. (Tel. wł.)

W jednej z berlińskich wytwórni kinematograficznych prowadzone są prace nad olbrzymim filmem, wyobrażającym „tryumfalny powrót cesarza Wilhelma z Holandji”. Obraz ten zamówiony jest przez „Stahlhelm”, którego członkowie do generałów włącznie biorą udział w realizacji scen najbardziej uroczystych.

Komunikując treść powyższej uchwały donosimy, że w najbliższym czasie będzie zwołane we Lwowie posiedzenie delegatów tamtejszych klubów sportowych celem zastanowienia się nad ewentualnością założenia Polskiego Związku Saneczkowego i przystąpieniem Polski do międzynarodowej Federacji Saneczkowej.

Kierownictwo akcji polecono zamieszkałym we Lwowie członkom Zarządu ZZ. p. inż. Christelbajerowi i dr. Dybowskemu, z których pierwszy wyznaczy termin i miejsce zebrania.

POLONIA (Przemyśl)—HASMONEA

Rewanżowe zawody o mistrzostwo klasy A. między powyższymi drużynami odbędą się bez względu na pogodę w niedzielę, dnia 25 bm. o godz. 5.15 popoł. na boisku Z. K. S. „Hasmonea” za rogatką Łyczakowską. Zawody te budzą zresztą całkiem zrozumiałe nader wielkie zainteresowanie. Polonia bowiem jest stale bardzo groźnym przeciwnikiem wszystkich A-klasowych drużyn Lwowa, a w spotkaniach z Hasmoneą osiąga stale najwyższy poziom swych umiejętności. Z drugiej strony nie zechce Hasmonea zaprzepaścić swego tradycyjnego trzeciego miejsca i dołożyć starań, by raz wreszcie przeciąć ogniwko kompromitujących ją dotychczas porażek. Zawody te prowadzić będzie najprawdopodobniej prezes Kollegium Sędziów p. kpt. Gött.

Wycieczka kolarska Lw. Tow. Kolarzy do Żółkwi odbędą się w niedzielę, dnia 25 lipca br. Zbiórka o godz. 5 rano plac św. Ducha. Prowadzi kap. LTK. p. Oleksów i dh. Baranowicz. Goście mile widziani.

L. T. K. i M. zawiadamia, że gospodarzami zebrań kolarskich, które odbywają się w poniedziałki, środy i piątki wieczorem w Tow. „Skała”, ul. Mickiewicza 28, wybrani zostali pp. Kwiatek, Adler i Zwoliński.

NADESLANE.

Ginekolog Dr. HERMELIN
ul. Jagiellońska 11. A.
powrócił. 2338

MIEJSKI TEATR WIELKI
Początek przedstawień o godz. 7:30
Czwartek 22 lipca 1926.

Bitwa pod Waterloo

komedja w 4 aktach M. Lengyela.

Przekład Zuzanny Rabskiej

OSOBY:

Mister Green	E. Fertner
Róża, jego żona	Z. Dobrzańska
Remberger, dyrektor	
wytwórni filmowej	
„Świat”	W. Zabielski
Militta Marco, diva filmowa	M. Szczesna
Michał Michajłow, aktor filmowy	W. Surzyński
Mister Red, prezes wytwórni „Red Film”	J. Dobrzański
Thursczy	S. Miński
Vegh, reżyser filmowy	W. Brochwicz
Hudaczek, aktor filmowy	T. Przystawski
König, operator	S. Ciaszka
Panna Ada	W. Hakowska
Portier hotelowy	S. Lochman
Radaier, agent filmowy	M. Bielecki
Vörös, dziennikarz	Z. Relski
Filippo, sekretarz Rady	H. Czaki
Miesel, pomocnik reżysera	A. Leszczyc

—OO—

TEATR NOWOŚCI.

Czwartek 22 lipca 1926.
Gościnnie występy warszawskiego Teatru „Qui pro Quo”.

Zboże

I wszelkie produkty rolne kupuje i sprzedaje
na własny i cudzy rachunek

Fa „Polski Towar” Ska Lwów, Kopernika 9,
telef. 8-96, 48-31. adr. telegr. „Towpol”. 2177

ZAKŁADY GRAFICZNE

A. HEGEDUS

Sp. z ogr. odpow.

LWÓW, ul. Św. MICHAŁA 4.

(boczna Kościuszki).

wykonują pierwszorzędnie: AKCJE, ETYKIETY,
SYGNATURY, PAPIERY WARTOŚCIOWE,
PLAKATY, REKLAMY,
NUTY, DYPLOMY,
nadto WYROBY LITO-
GRAFICZNE TŁOCZO-
NE, oraz wszelkie ro-
boty w zakresie
**ARTYSTYCZNEJ
LITOGRAFJI
W CHODZĄCE.**

TELEFON: 18-14.

Pokój do wynajęcia

z pełnym lub częściowym utrzymaniem. Inform.:

ul. Tarnowskiego 20 II. drzwi Nr. 10.

Poszukuję 2-3 pokoi w śródmieściu
na biuro. Zgłoszenia do Administr.
„Kurjera Lwowskiego” pod „Olga”. 2293

Najtańsze podróże wakacyjne

ORGANIZUJE

„Biblioteka Groszowa”

De bieguna Północnego z Amundsenem . . . 95 gr.
Przez Syberję z bohaterami Verne'a . . . 95 „

De Meksyku!

Wkrótce wyjdzie tom głośnych opowia-
dań Blasco Ibaneza.

De Kanady!

Jedna z najbliższych nowości „Bibliote-
ki” będzie książka znakomitego nowe-
listy, C. G. Robertsa.

Ostonda, Bruges! wyrzeźbił morza Śródziemnego są
barwnym tłem powieści A. Bennetta „Za-
bawy milionera”.

Abonujcie „Bibliotekę Groszową”. Co tydzień za-
mawia książkę. Dalekie kraje, barwne opisy, przy-
gody, zdarzenia, obyczaje, w ujęciu najlepszych
pisarzy.

Dwutygodnik „H P” — nowele, humoreski, po-
dróże (H. G. Wells, Roberts, Auburtin, Somerset
Maugham).

Tygodniowe dodatki dla młodzieży — bajki, powieści.
Razem — złotych 9-95 kwartalnie!

„BIBLIOTEKA GROSZOWA” Moniuszki 11.

PARCELA

przy ul. Listopada 5 minut od stacji tram-
wajowej około 440 sążni do sprzedania.

Zgłoszenia do Administracji pod „Parcela”

ZWAPNIENIE ŻYŁ.

Stan zdenerwowania, zawroty głowy. Prosimy za-
dać bezpłatnej broszurki o leczeniu domowym nie-
szkodliwym San. Rat. Dr. Weise u Dr. Gebharda
& — Gdańsk 112 a. 2058

Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1

Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier

GOSPOSIE!

rozpoczął się sezon smażenia konfitur

Sklep Boimów 1.

posiada na składzie oprócz wszystkich
gatunków cukru — specjalny zapas głów
cukrowych od 2-50 kgr. wagi w górę.

Na żądanie telefonozne Nr. 48-31
destarozamy do domów.

Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1

Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1 2178

Rolnicy stosujcie

TOMASYNĘ!

Bez nawożenia zasiewów jesiennych,
łąk i pastwisk,

tomasyną
niema pełnych zbiorów.

Tomasyna zawiera kwas fosforowy i
wapno, przeciwdziała wyleganiu zboża
i zapewnia rolnikowi **wysokie plony.**

Józef KARRACH-LWÓW, Kościuszki 18.

Cenniki i pouczenia darmo i opłatnie. 2328

Edward Makowski majster kaflarski
Lwów, Pońska 12.

przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres
kaflarski. Powyższe roboty uskutecznia
także na prowincji. 2292

NA RATY! Tanio i solidnie NA RATY!

wykonuje wszelkie prace w zakresie budo-
wnictwa wchodzące:
odnawiania, rekonstrukcje domów jak i no-
we budowie

DOMINIK WUCHOWICZ

architekta — kono. budowlancy
LWÓW UL. ZYBLIKIEWICZA L. 17
Kosztorysy bezpłatnie. 2311

Czytajcie! LOT POLSKI Popierajcie!

Miesięcznik poświęcony sprawom
żeglugi powietrznej
Ogłoszenia w „Locie Polskim” mają wielką
siłę atrakcyjną.

Redakcja: W A R S Z A W A, Zamek.
Lwów, Komitet wojewódzki.

Kupno i sprzedaż.

POŃCZOCHY Żyrardowskie
poleca GABRYEL ŻYW.
CZAK Kilińskiego 1. 2292

MORELE ZALESZCZYC.
KIE najlepszego gatun-
ku wysła w 5-kilogramo-
wych koszykach franco za
zaliczką po 17 zł. Wigdor
Nussbrauch Zaleszczyki. 2265

FORTEPIANY I PIANINA
KUPUJE GOTÓWKĄ
Kaim Kopernika 16. 2315

MORELE (aprykozy) co-
dziennie świeżo rwane
wyborowe 1-a w koszykach
5 kg. zł. 17.— Pomidory
10 kg. w koszykach zł. 14.—
franko za zaliczką wysła
A. Wenkert export owo-
ców Zaleszczyki. 2327

PLUGI jedno i dwukibo-
we różnych typów, try-
jery Heida okazują i na
dogodnych warunkach pole-
ca M. Steinhau Lwów Gró-
decka 10 a. 2336

MEBLE wszelkiego rodzaju
kompletne urządzenia,
jakoteż pojedynczo, antyki
i używane meble ceny przy-
stępne. Zieliński Kołtąja 5.
stolarska. 2196

Nauka i wychowanie.

BEZPŁATNIE listownie wy-
ucza stenografii wszyst-
kich Instytut Stenograficzny,
Warszawa, Krucza 26. 2083

MATEMATYKI, fizyki, ge-
ometrii wykresnej, fran-
cuskiego niemieckiego, ry-
sunków ucza profesorowie
gimn. Egzamina, poprawki.
Lekcje we Lwowie lub w Zim-
nej Wodzie. Zgł.: Batorego 34.
IV (czwarte) piętro od 9-11.

SZKOŁA MUZYCZNA Mariji
Łazowskiej (ul. Leona
Sapiechy 1. 15.) Przyjmuje
zgłoszenia na czas wakacji
codziennie od godz. 4-6-tej.

Posady i prace.

KWALIFIKOWANA siła biu-
rowa poszukuje posady
ewentualnie obejmie zastęp-
stwo na ograniczony czas.
Zgłoszenia: „Buchalterja-
Maszyna” do „Kurjera Lw.”.
2349

Mieszkania.

W KARPATACH w willi
wśród lasów do wynaj-
ęcia pokoje z utrzymaniem.
640 metrów nad poziom.
Stacja, lekarz w miejscu.
Zgłoszenia willa „Ada” Roz-
lucz poczta Jesienica Zam-
kowa. 2348

Różno.

Z POWODU braku środ-
ków utrzymania daruję
chłopczyka 9 mies. — (nie-
chrzczony). Wiktorja Roma-
now, Lwów-Kleparów 3651 p.
2345

STARANNIE i tanio przepi-
suje na maszynie. Zgło-
szenia do adm. „Kurjera
Lw.” pod „Szybkość”. 1334-5

ZAKŁAD rytowniczy Eu-
genjusz Marjan Unger
Pracownia pieczęci kauczuk
i metal. odznak zwykłych i
emalowanych, medali, tablic,
żetonów. Skład numeratorów,
szablonów i farb do pieczę-
ci Lwów, Chorażczyzna 7.
2228

INSERUJECIE

W

Kurjerze Lwowskim!

DRUKARNIA POLSKA

Lwów

ul. Chorażczyzna 17.

Tel. 29-19,

doskonale wyposażona

wykonuje wszelkie prace w zakresie
drukarni wchodzące

szybko, starannie i tanio!

„DEWAJTIS”

Najlepszą naturalną mineralną wodę stołową
wysyła 2283

Zarząd dóbr Pacyków p. Stanisławów.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetryowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką
i w rubryce „Repertuar” 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno
i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej.

Wydawcą: Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp.
Opłata pocztowa uliszczona gotówką.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorażczyzna 17, Tel. 29-19.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński,